

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wąłowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkurazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 15 grudnia.

Mimo wszelkich trudności, z jakimi dziś w Radzie państwa walczyć musiała każda dedatnia akcyja prawicy z powodu negacyjnej taktyki mniejszości opozycyjnej, rezultat musi ostatecznie wzbudzić u ogółu przekonanie, że ciało ustawodawcze liczy się skrupulatnie z wszelkimi potrzebami i życzeniami, które znalazły wyraz i poparcie w szerszych kołach, a z natury rzeczy okazały się uprawnionymi. Jeszcze wtedy, gdy panowała liberalna lewica, konserwatywne frakcyje prawicy, nie idąc na lep doktryn, śledziły bacznie każdy objaw, z którego przebiegało życzenie podzielane w szerszych kołach i oparte na poczynionych doświadczeniach. Dość przypomnieć sprawę lichwy. Prawica najpierw wysłuchała skarg i prośb wyzyskiwanych mas ludności, a chociaż nazwano to dążnością wsteczną, niezgodną wrzeczono nietylko z duchem czasu, lecz i z zdrowymi zasadami ekonomicznymi, mimo to konsekwentnie i wytrwale upominała się o środki zaradcze, aż w końcu i sami przeciwnicy uznali niezbędną potrzebę ustawy wyjątkowej. Ustawa przeciw lichwie stanowiła pierwszy wielki wyłom w doktrynerskim systemie, który zamiast ze stosunków czerpać motyw i formę dla ustaw, szukał gdzieindziej modeli i koniecznie chciał je kopiować. Po tym pierwszym wyłomie musiały nastąpić dalsze, musiał zmienić się cały system ustawodawczy tak, aby nie hasła obce i nieprzydatne wśród danych stosun-

ków, lecz tylko te stosunki rozstrzygały o kierunku i zasadach przyszłej pracy ustawodawczej. Najświeższym, bardzo znaczącym i wiele na przyszłość obiecującym symptomem tej zmiany jest nowela do ustawy przemysłowej, za którą stoi nietylko rząd z prawicy, lecz także koła interesowane, dotąd jeszcze dobitnymi objawami swoich potrzeb usilnie popierające wnioszek komisyjny. Wobec takiego nacisku z kół bezpośrednio interesowanych, z tych klas, na których odbiły się dotkliwie wszystkie skutki doktryn niezgodnych ze stosunkami, już i lewica nie mogła utrzymać się na stanowisku negacyi. Z małemi wyjątkami wszyscy jej wybitniejsi koryfeusze ugięli się przed koniecznością i głosować będą za nowelą. Chociażby nawet nie ulegało żadnej wątpliwości, że tylko troska o przyszłe wybory wpłynęła na tę zmianę, to jednak jest ona zawsze tak pożądana, że nie oglądając się wcale na motywa, wypada wyrazić uznanie.

Lewica znajdzie uznanie u wyborców za abnegacyę, jakiej dowód dziś złożył zamysła, głosując za nowelą do ustawy przemysłowej, ale tylko pod tym warunkiem, jeżeli to nie będzie krok i czyn odosobniony, bez żadnej dalszej konsekwencji, lecz owszem początek konsekwentnego unikania doktryn i szukania w aktualnych potrzebach rozstrzygającego motywu do reform. Na sposobność do okazania tej konsekwencji lewica nie potrzebuje dopiero czekać, gdyż znajduje ją w dalszych projektach rządu na polu stosunków społeczno-ekonomicznych. Nie ów ogólnikowy wniosek, którym lewica chciała objąć wszystkie kwestye reformy społecznej, a

tymczasem żadnej właściwie nie sformułowała, lecz zapowiedziane jej pozytywne przedłożenia rządowe stanowią otwarte i rozległe pole do współubiegania się o wyższość w zasłudze. Ale na tem polu lewica musi być ostrożną i wystrzegać się szczególnie tej taktyki licytacyjnej, jaką zdradziła wśród obrad nad nowelą wyborczą swoim żądaniem, ażeby w znianiu cenzusu ustawa poszła jeszcze niżej 5 zł. Przyrzekanie prawa wyborczego bez zamiaru lub bez możności zaspokojenia obudzonej nadziei wytwarza tylko malkontentów politycznych, z którymi jeszcze można sobie dać radę. Natomiast znaczyłoby to igrać z ogniem i potęgować już istniejące niebezpieczeństwo, jeżeliby lewica zechciała na polu stosunków społecznych obudzać niemożliwe do urzeczywistnienia aspiracye tylko dlatego, aby jednać sobie sympatyje w szerokich kołach lub paraliżować działanie stronnictwa przeciwnego. Byłby to błąd i grzech nie do darrowania.

Rada państwa.

(CCXLIX posiedzenie Izby poselskiej).

* * * Wiedeń, 13 grudnia. (Korespondencya Gazety Lwowskiej). Prezes Smolka zagaja posiedzenie o godzinie 10 minut 15. Po odczytaniu spisu petycyj Izba przystępuje do porządku dziennego i bez dyskusyi uchwała w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o przedłużeniu stanu wyjątkowego na obszarze ostatniego powstania w Dalmacyi na pół roku.

Następuje drugie czytanie projektu ustawy o przedłużeniu prawomocności ustawy o popieraniu budowy drugorzędnych dróg żelaznych. Komisya kolejowa wnosi o przyjęcie projektu rządowego.

Pos. Russ prosi rząd, aby zezwalając na budowę, mniej czynił trudności co do bezpieczeństwa od ognia dla sąsiedztwa drogi żelaznej, gdyż inaczej korzyści nadane ustawą niniejszą będą ułudne. Projekt uchwalono w drugim i trzecim czytaniu.

Następuje dalszy ciąg dyskusyi szejgółowej nad nowelą do ustawy przemysłowej, mianowicie nad §. 1szym.

Zabiera głos komisarz rządowy, rada sekcyjny w ministerstwie handlu p. Weigelsperg i oświadcza, że rząd dlatego nie zgodził się na wniosek Reschauera o wyjęciu przemysłu domowego z kategorii rzemiosł, iż w przepisach zaprowadzających nową ustawę myśli wyjąć przemysł domowy z pod wszystkich jej postanowień. Rząd zawsze poświęcał się sprawom przemysłu domowego z całą uwagą, jak tego dowodzi zakładanie szkółek dla tegoż przemysłu wszędzie, gdzie tylko istnieje, a więc w Czechach, w Galicyi, w Tyrolu i w Krainie. Jeśli jednak forma, w której rząd chce postanowić wyjątek dla przemysłu domowego, nie podoba się, wolno Izbie nadać mu inną formę.

Zapisał się jeszcze do głosu przeciw §-lmu pp. Zatorski, Herbert, Löblich, i Fryd. Süß.

Pos. Zatorski wnosi poprawkę następującą: „Procedery handlowe (w ściślejszym znaczeniu) i przedsiębiorstwa fabryczne są wyjęte od zaliczenia ich do rzemiosł. Przemysł domowy w ogólności zaś wyjęty jest od zaliczenia w ogóle do procederów”. (Huczne bravo!) Mowca motywuje poprawkę swą tem, że przemysł domowy wedle wniosku Reschauera mógłby być zaliczony wprawdzie nie do rzemiosł, ale do procederów wolnych lub koncesyonowanych, a mowca i rodacy jego, jak i pp. Reschauer i Exner, życzą sobie, by przemysł ten w ogóle był wyjęty z pod przepisów ustawy przemysłowej. Poprawka powyższa zaś usuwa wszelkie pod tym względem wątpliwości. (Huczne bravo z wszęch stron).

Pos. Löblich dziwi się, że prawica naraz zaczyna zajmować się losami przemysłu domowego, o którym dotychczas nie pamiętała. Mowca zaleca swoje poprawki wniesione wczoraj tylko na piśmie.

Zapisał się jeszcze do głosu poseł

BALLADY MICKIEWICZA

II.
(Ciąg dalszy.)

Romantyczność jest polemicznym wierszem, dopowiedzeniem tego, co w przemowie prozaicznej napisał Mickiewicz na obronę romantyzmu a na zgrozienie jego zaciętych nieprzyjaciół, w szczególności Jana Sniadeckiego. Wyrazu jednak „dopowiedzenie” niezupełnie właściwie tu użyłem, bo prawdopodobnie *Romantyczność* napisana była świeżo pod wrażeniem artykułu Sniadeckiego *O piśmiach klasycznych i romantycznych*, a zatem przed napisaniem przedmowy. Sniadecki w rozprawie swojej najbardziej, jak wiemy, uderzał na romantyzm za wprowadzanie duchów, czarów i wierzeń ludowych; nazywał je „płodem spłodzonego niewiadomością i zabobnem umysłu”, „głupstwami ledwo nie wszystkich ludów pograżonych w barbarzyństwie i nieobjaśnionych czystą religią”, „bredniami przywołanemi z wieków grubiaństwa” i t. p. Słowa te do żywego oburzyły Mickiewicza; widział on w nich zaprzeczenie nie tylko czarów, guseł i zabobnów ludowych, które jako mniej lub więcej oryginalny płód fantazyi ludowej były pożądanym żywiłem dla poezyi pragnącej czerpać z rodzimego gruntu, ale i zaprzeczenie całej tej niejasnej, mglistej, tajemniczej strony życia ludzkiego, która zdaje się wiązać świat widzialny z niewidzialnym, otwierać perspektywę w świat wieczny tajemnic bytu i tym sposobem owiewa życie jakimś wyższym, poetycznym technieniem. Że tak czuł i widział Mickiewicz, dowodzą nam tego słowa Gustawa w *Dziadach*, zwrócono widocznie w pierwszej linii przeciwko Sniadeckiemu:

Więc żadnych nie ma duchów? Świat ten jest
[bez duszy?

Żyje, lecz żyje tylko jak kościotrup nagi,
Który lekarz tajemną sprężyną rozruszy?
Albo jest to coś na kształt wielkiego zegaru,
Który obiega popędem ciężaru:

(z uśmiechem)
Tylko nie wiecie kto zawiesił wagi?
O kołach, o sprężynach rozum was naucza:
Lecz nie widzicie ręki i klucza.

Otóż i *Romantyczność* jest protestacyą poety przeciw owym pogardliwym słowom Sniadeckiego. Wyprowadza on tu dziewczkę z ludu, która w dzień biały wśród miasteczka rozmawia z duszą ukochanego Jasieńka, niedawno pogrzebanego. Jej obłądana postawa, jej uśmiechy, płacze, wołania, ściągają groźną ludźmi.

Mówcie pacierze! krzycze prostota,
To jego dusza być musi,
Jasio być musi przy mej Karusi,
On ją kochał za żywota.

I ja to słyszę, i ja tak wierzę,
Płacze i mówi pacierze.
„Słuchaj dziewczeczko! krzyknij śród zgiełku
Starzec; i na lud zawołaj;
„Ufajcie memu oku i szkiełku,
„Nie tu nie widzę dokoła.

„Duchy karczemnej tworem gawiedzi,
„W głupstwa wywarzone kuźni.
„Dziewczyna duby smalone bredzi,
„A guin rozumowi bluźni.“

Dziewczyna czuje, odpowiadam skromnie,
A gawiedź wierzy głęboko,
Czucie i wiara silniej mówi do mnie
Niż mędrca szkiełko i oko.

Martwe znasz prawdy, nieznane dla ludu,
Widzisz świat w proszku, w każdej gwiazd iskierce,

Nie znasz prawd żywych, nie obaczysz cudu —
Miej serce i patrzaj w serce!

Każdy wie, że tym starcem, który każe wierzyć tylko swemu oku i szkiełku, jest Jan Sniadecki. Poeta nasiadował tu nawet dosadność jego wyrażen, aby tem silniej potem przeciwko nim zaprotestować. Zastanówmy się teraz, odłożywszy na bok wszelkie sympatyje i uprzedzenia, po czyjej stronie była słuszność.

Naprzód potrzeba przyznać, że obrona romantyzmu w tym wierszu podjęta jest bardzo słabą i w ogóle cały wiersz, z wyjątkiem dwóch strof ostatnich, tętniących głęboką siłą przekonania, należy do najsłabszych utworów Mickiewicza. Cóż to za przykład wybrany z życia dla okazania, że czucie i wiara prostaczków bliższą jest prawdy od szkiełka i oka mędrca? Nie można było wybrać nieszczęśliwiej Dziewczyna, która w dzień biały i wśród miasteczka widzi przy sobie kochanka, od dwóch lat już nieżyjącego, rozmawia z nim i przyciska go do serca, taka dziewczyna czyż może być przez kogokolwiek, nietylko przez mędrca, ale i przez prostaczka, uważana za co innego, jak za cierpiącą obłąkanie lub malignę? Miewali widzenia ludzie niepozbawieni zmysłów przy szczególnym nastroju duszy i można się rozmaicie na nie zapatrywać, ale widzenia te miały zawsze stosowne tło dla siebie i nie zdarzały się nigdy w biały dzień wśród gwaru miejskiego na rynku. Sam poeta zresztą jest o tyle nieogłędny w tym wierszu, że przedstawia nam dziewczynę jako zupełnie nieprzytomną. Między innymi mówi ona następujące rzeczy:

Tyżes to w nocy? to ty Jasieńku?
Ach! i po śmierci kocha!
Tutaj, tutaj, pomaleńku,
Czasem usłyszysz macocha!...
Śród dnia przyjdź kiedy! To może we śnie?

Nie, nie... trzymam ciebie w ręku...
Mój Boże, kur się odzywa,
Zorza błysła w okienku.

Dziewczyna zatem nie tylko widzi Jasieńka, który jest dla tłumu niewidzialnym, ale i wiele innych rzeczy, niezgodnych z rzeczywistością. Na rynku stojąc, mniema, że jest we własnej izdebce. Wśród białego dnia widzi noc dokoła siebie, zamiast gwaru miejskiego słyszy nocne pianie koguta. Czyż nie miał więc słuszności starzec, mówiąc, że dziewczyna bredzi? Miał zupełną słuszność. I jakże ma do nas silniej przemawiać czucie dziewczyny, niż mędrca szkiełko i oko, jeżeli mamy wyraźne dowody, że to czucie ją zawodzi?

Obrona tedy cudowności romantycznej słabą tu jest i niezręczną, ale nie mieszajmy obrony z samą sprawą, której bronił Mickiewicz, i zobaczmy, czy słuszną była ta ostatnia.

Nauka nie zna cudowności. Analizuje ona wszystkie objawy życia i rozkłada na naturalne czynniki, a gdzie jej analiza nie sięga, tam nauka zatrzymuje się i zakreśla granice swego państwa. Po za temi granicami rozciągają się nieskończone, ciemne obszary nierozwiązanych zagadek bytu, które nauka zrzadka rozświeca śmiało rzucaną z pomostu zdobytych faktów hipotezą. Zwyczajnie zresztą nie kusi się ona o wytlómaczenie tego, co dla niej dostępne, ale i nie uznaje innych praw nad te, które sama wyświeca.

Poezya gdyby chciała obracać się tylko w kole prawd zdobytych lub stwierdzonych nauką, mogłaby wprawdzie ozdobić i plastycznie odwzorowywać życie, mogłaby być zajmującą i pouczającą, ale utraciłaby swoją szczytność i głębokość, nie odpowiedziałaby swemu najwyższemu zadaniu. Tem najwyższym zadaniem poezyi jest sprowadzenie chaosu zjawisk do jedności, do syntezy po-

Reschauer, który oświadcza tylko, że wobec poprawki Zatorskiego cofa swoją.

Tu zamknięto dyskusję.

Wybrany mową generalnym p. Herbst z radością wita poprawkę Zatorskiego, a to z pobudek, które wczoraj wyluszczył pos. Exner z lewicy; ale cieszy go poprawka ta ztąd także, że zwycięża potęgą prawdy mimo zakulisowych uchwał klubowych i schadzki członków komisji przemysłowej z rządem, jakich regulamin nie zna. Dodaje to lewicy otuchy do wytrwania w obronie interesów ludności, a szczególnie owej najbiedniejszej, która trudni się przemysłem domowym, a o której nie pamięta ani sprawozdawca komisji, ani prawica. Dopiero mowa z lewicy, Reschaura i Exnera, przyczyniły się do wnieścia z prawicy poprawki Zatorskiego. Co rząd mówi o przepisach zaprowadzających ustawę, także nie świadczy o trosce o przemysł domowy, bo przepisy zaprowadzające ustawę przemysłową z r. 1859 mówią nie o przemysle domowym, lecz o domowych zatrudnieniach ubocznych. Rząd przeto nie myślał o przemysle domowym, zwalczał dotychczas poprawkę Reschaura, a dziś dopiero powiodło mu się przyznać przemysłowi domowemu, czego wczoraj jeszcze odmawiał, bo dziś pozwoliła mu uczynić to komisja piętnastu z prawicy. Musiałem wspomnieć o tem — powiada mowa — aby udowodnić, że my troszczymy się o lud, nawet o ten, który nie ma prawa wyborczego. Wszakże za naszych to czasów wszystko stało dla szkółek przemysłowych, co dziś widzimy w Austrii, a tem przysłużyliśmy się przemysłowi więcej, niż najlepszą ustawą przysłużyć się można. Nie czyniliśmy tego dla zjednania sobie ludności; prawica sama zjednywa nam ją swoją polityką. Wam to zawdzięczamy rozbudzenie się ducha narodowego w Niemczech austriackich; wam zawdzięczamy przyrost głosów w przyszłych wyborach. Ale poczujemy sobie za obowiązek uczynić zadość życzeniom ludności, a wobec objawionych na tyłu zebraniach żyweń tych rozsądny polityk, chociażby nie zgadzał się na nie, musi zastanowić się, czy z swoją niby lepszą wiedzą może wystąpić przeciw ogółowi. W imieniu przemysłu domowego dziękuję, żeście odstąpili od tego, coście byli już postanowili, a spodziewam się, że i nadal wbrew uchwałom zakulisowym będzie można niejedno przeprowadzić tutaj, za czem przemawiać będzie prawda i przekonanie. (*Rzesiste oklaski z lewicy*).

W głosowaniu uchwalono §. 1szy z poprawką najprzód Zatorskiego, którą przyjęto jednomyślnie; dalej z poprawką Mieroszowskiego, która przeszła małą tylko większością, a przeciw której głosowała cała lewica i nieukonstytuowany jeszcze klub Coroniniego; z nim zaś także pp. Kowalski i Kułaczkowski; nakoniec z poprawką Adama; wszystkie inne poprawki odrzucono. Uchwalono także rezolucję Adama. (Porówn. sprawozdania poprzednie).

Paragraf drugi mówi o samodzielności osób chcących prowadzić proceder.

Pos. Fryd. Säuss oświadcza, że ustęp

paragrafu, który mówi, że pleć nie stanowi przeszkody w dopuszczeniu do prowadzenia proceduru, nie zgadza się z innemi postanowieniami noweli. Tak n. p. wedle §. 53go wdowy, chcąc prowadzić proceder po mężu, muszą mieć kierownika, jakiego trudno im będzie znaleźć. Nadto przepis taki wdziera się w życie familijne, a lewica nie zgodzi się na coś podobnego. Mowa wnosząca o odesłanie projektu do komisji. Wniosek ten upada.

Paragraf 2 przyjęto, a po nim bez dyskusji §§. 3-13go.

Paragraf 14 wylicza rzemiosła, na które potrzeba koncesyi.

Pos. Mieroszowski oświadcza, że wobec braku racjonalnej nauki w kuciu koni i wobec szeregów stosunków w Galicji, gdzie ten brak jest najdotkliwszy a kucia koni jednak zaniechać nie można, szczególnie wobec rozporządzenia z r. 1874, które zakazuje kucia koni kowalom nieegzaminowanym, posłowie Polacy głosować będą przeciw temu ustępowi paragrafu, który zalicza kucie koni do rzemiosł koncesyjnych, wnosząc, by ustęp ten opuszczono.

Minister handlu bar. Pino: Szanowny preopinant wymienił jako główną przyczynę, dla której chce, aby kucie koni nie należały do rzemiosł koncesyjnych, tylko wykonywanych pewnego rozporządzenia. Przeciw ważności tego rzemiosła i przeciw stosowności i konieczności zaliczenia tego właściwie weterynaryjno-policyjnego rzemiosła do koncesyjnych, nie namadmiem. Mniemam, że wystarczy na uspokojenie szanownego preopinanta, gdy powiem, że rząd ma i przeprowadzi zamiar zmienienia rozporządzenia z r. 1874, które co prawda w skutek ustanowienia po większych krajach małej liczby komisji egzaminacyjnych wpłynęło na to rzemiosło bardzo niekorzystnie; to znaczy, że rząd w rozporządzeniu, które obejmować będzie przepisy pod względem trudnienia się kuciem koni, pomieści przepisy czyniące zadość słusznym żądaniom krajów, gdzie kucie koni nie dzieje się jeszcze przez kowali egzaminowanych. Rząd uprasza tedy wys. Izbę zachować kucie koni w szeregu rzemiosł koncesyjnych.

Pos. Fürnkranz wnosi rezolucję w interesie producentów wina, które nie ma żadnej styczności z nowelą przemysłową, lecz z ustawą o upodatkowaniu półwinków i win sztucznych.

Pos. Hewera wnosi, aby nietylko wyrabianie, lecz i reparacja kotłów parowych należała do rzemiosł koncesyjnych.

Komisarz rządowy p. Weigelsperg zgadza się, bo reparacja jest więcej niebezpieczna od wyrabiania kotłów parowych.

Pos. Mieroszowski ze względu na obietnicę ministra handlu i w nadziei, że żądaniem w Galicji pod względem ułatwień w dozwoleniu kucia koni stanie się zadosyć, cofa swój wniosek.

Po niejkiej dyskusji nad rezolucją Fürnkranza, która się nie utrzymała, uchwalono §. 14ty z poprawką Hewery.

Paragrafy 15 do 20go uchwalono bez zmiany, po części nawet bez dyskusji.

Koniec posiedzenia o godz. 2 min. 10. Następnego jutro.

Wczorajszą telegraficzną wzmiankę o obradach komisji budżetowej Izby deputowanych uważamy za potrzebne uzupełnić niektórymi szczegółami. Obecni byli pp. ministrowie hr. Taaffe, dr. Dunajewski, hr. Pino i dr. Ziemiałkowski. Po uchwaleniu kredytu dodatkowego na budowę kolei arleńskiej, przystąpiono do dyskusji nad pożyczką „Dotacje na rzecz niektórych funduszy indemnizacyjnych“. Referent Zeithammer wniósł wstawienie 2.625,000 zł. dla galicyjskiego funduszu indemnizacyjnego. Zdaniem dr. Herbsta nad sprawą tą byłoby właściwie zastanawiać się dopiero wtedy, gdy rząd wyda ostateczną decyzję o uchwale powziętej przez sejm galicyjski w sprawie przedłożonego mu projektu. Ponieważ przedmiot sam nie jest nagły, przeto mowa wnosi odroczenie go do porę właściwej. Komisja jednak odrzuciła wniosek dr. Herbsta i uchwaliła całą pożyczkę.

Przy rozdziale „Rada ministerjalna“ dep. Meznik wniósł wstawienie 50.000 złr jako fundusz dyspozycyjny. Sprzeciwili się temu dr. Russ, czyniąc zarzuty „prasie półurzędowej“, że w sposób brutalny napada na dzienniki opozycyjne, że szkaluje osobistość z obozu wernokonstytucyjnego, że członków niemieckiego *Schulvereinu* darzyła i darzy takimi epitetami, jak zbrodniarze, wierzyciele i t. p. Argumenta dr. Russa zniewoliły prezydenta ministrów hr. Taaffego do dłuższej repliki, w której oświadczył, że jeżeli dzienniki opozycyjne obryzgują rząd nę, nie należy się dziwić, że dzienniki przychylnie rządowi nie posługują się wyłącznie limonadą. Zresztą wielu dziennikom najnieśluszniej nadają nazwę oficjalnych. Stało się zwyczajem, że każdy dziennik, który nie napada na rząd i jego organa w sposób najbrutalniejszy, uchodzi tem samem w pewnych kołach za inspirowany. P. minister przyznaje, że niekiedy i w dziennikach przychylnych rządowi znajdują się artykuły szorstkie i namiętne, ale rząd nie kieruje piórami piszących, nie jest w możności wykonywania nad nimi cenzury. Jedynie za nieprzyzwoite artykuły w *Wiener Abendpost* przyjąłby rząd na siebie odpowiedzialność, za inne zaś dzienniki nie bierze żadnej odpowiedzialności.

Dr. Russ zapowiada, że przedmiot ten poruszy obszerniej w czasie obrad budżetowych w pełnej Izbie.

Po przemówieniu jeszcze dep. Plenera i Neuwirtha, którzy rzucali gromy na dzienniki przychylnie rządowi i po przemówieniu hr. Taaffego, Zeithammera i referenta Meznika, komisja przyjęła większością głosów „fundusz dyspozycyjny.“

W komisji wojskowej dep. Zeithammer zdawał sprawę z przedłożenia o

kontyngensie rekruta na rok 1883 z wnioskiem przejścia nad tym przedmiotem do rozpraw szczegółowych. Dep. Schöffel zauważył, że byłoby może lepiej odroczyć obrady na później, gdyż większa część deputowanych nie obznajmiła się jeszcze dokładnie z szczegółami nowej organizacji wojskowej i nie ma tej pewności, czy budżet zezwoli na utrzymanie proponowanego kontyngensu. Minister obrony krajowej hr. Welsersheimb oświadczył, że w Ionie rządu poruszono trzy kwestye: Czy skutkiem nowej organizacji proponowana cyfra zaciągu rekruta nie będzie potrzebowała zwiększenia, czy nie będą potrzebne nowe prawne postanowienia, i czy skutkiem reformy armii *ordinarium* budżetu wojennego nie dozna jakiej zmiany. Na wszystkie te trzy pytania odpowiedział p. minister przecząco. Po przemówieniu barona Hackelberga i dr. Rechbauera, którzy popierali wywody dep. Schöffela, komisja większością głosów postanowiła przystąpić do rozpraw szczegółowych, poczem przedłużenie zostało przyjęte i dep. Zeithammer wybrany został sprawozdawcą.

Klub hr. Coroniniego nie ma jeszcze nazwy stanowej. W kołach poselskich utrzymują, iż nazwie się klubem „centrum liberalnego“, z innej strony zaś twierdzą, że nadana mu będzie nazwa: „lewe centrum“. Jednocześnie znajdujemy w jednym z organów lewicy doniesienie, że hr. Coronini zwrócił się chce więcej ku lewicy i że nawet jest zamiar zmiany w tym kierunku programu klubowego, jak wiadomo, już wypracowanego.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Dyskusja budżetowa francuska).

Oddawna już organa prasy zagranicznej i dzienniki francuskie, nieprzychylnie obecnemu systemowi republiki, głosiły że Francja znajduje się nad przepaścią finansową, że wkrótce fakt ten urządzenie zostanie stwierdzony i że powinna zmienić swoją politykę finansową. W dniu 11 b. m. na posiedzeniu Izby minister skarbu Tirard przedstawił politykę finansową rządu i przy tej sposobności uczynił wzmiankę o tych wszystkich prorocत्वach, przepowiadających ruinę. Podajemy w streszczeniu ów wstęp ministerjalnego *exposé*. Minister Tirard mówił:

„Pragnę przedstawić jasno politykę rządu, ażeby położyć raz kres wszelkim złośliwym domysłom o finansach republiki. Z okazyi przyjęcia przez Izbę zwyczajnych budżetów była mowa o niezgłębionym i nie obliczonym deficycie, budżet ten jednak był przygotowany przez p. Sayu, a do budżetu nadzwyczajnego nie wstawiono żadnej pożyczki większych wydatków. Zaniechano wprowadzić umowy z towarzystwem kolei orleańskiej, ale jest to tylko jedno z odroczonej źródeł pomocniczych, które nie może stworzyć deficytu. W budżecie zwyczajnym wydatki przerosły dochód o 700,000 franków. Taka sytuacja finansowa nie może wcale budzić obaw a można było uniknąć nawet i tego przez wstawienie wyższych pożyczek w dochodach preliminarzowych, rząd jednak uznał, że pożyczki te proponowane były za wysoko. Można by także coś ująć z amortyzacji, której uposażenie wynosi 132 milionów. Ze względu na tę sumę deficyt 700,000 franków nie może być niepokojącym. Nie przeczę naturalnie, że obecna sytuacja finansowa wymaga roztropności, i że w wydatkach istniała lekkomyślność, co spowodowało przesilenie i chwilową stagnację. Tak na przykład budżet na rok 1883 wykazał deficyt 60 do 65 milionów, ale nie zapominajmy o tem, że z tego budżetu obraca się 100 milionów na amortyzację.

„Wobec takiego położenia finansowego nie można twierdzić, że finanse kraju znajdują się w stanie niepomyślnym. Konstatuję owszem, że budżet roku 1883 nie przewyższa sił podatkowych kraju, ale nim będzie wolno wdać się w projekta nowych wydatków, poczekać należy na podwyżkę dochodów. Rząd postanowił nie żądać żadnego kredytu uzupełniającego, chyba w razie jakiejś nieuniknionej konieczności. Skarb państwa jest bankierem, który pokrywa wiele wydatków nie znajdujących się w budżecie. Łatwo znaleźć sposób i środki, trzeba tylko cyfrę procentów długu bieżącego podwyższyć. W istocie jednak finanse znajdują się w stanie bardzo dobrym. Nowe źródła dochodu użyte będą na amortyzację, a dobrobyt ogólny się wzmoże.“

Przechodząc do budżetu nadzwyczajnego, oświadcza minister, że w celu pokrycia wydatków nastąpi emisya trzyprocentowych obligacji. Przekonano się po dwóch latach, w których niedobory szły na dług bieżący, że są jeszcze źródła kredytów, które użytkować można na rok 1883. Okazała się potrzeba znalezienia jeszcze 250 milionów. Układ z koleją orleańską był środkiem

etycznej, powiązanie wszystkich jestestw z najwyższą potęgą twórczą wszechświata, a przedewszystkiem zadziernięcie węzła pomiędzy człowiekiem a Bogiem. Tym sposobem na tym szczeblu poezya ma niemal to samo zadanie, co religia; bo i czemże w istocie są wszystkie mitologie, jeżeli nie pierwotną poezją ludów? Czemże ich poezya późniejsza, jeżeli nie dalszym rozwinięciem mitologii?

Jednym słowem poezya po swojemu rozwiązuje zagadki bytu. Po swojemu, to znaczy fantazja i uczucie. Tam, gdzie rozum staje bezsilny i zakreśla granice swego poznania, tam fantazja rozwija swobodnie skrzydła. Zaspakaja ona pragnienia duszy ludzkiej, których rozum zaspokoić nie zdoła, ale nie może inaczej tego uczynić jak drogą cudowności. Ta cudowność bywa dziką lub harmonijną, poziomą lub wzniosłą, zależy to przeważnie od charakteru i stopnia ukształcenia pojedynczych grup ludzkości; ale właśnie dlatego że w niej narodził się i wieki składają swoje poglądy poetyczne na świat i życie, że w niej się najżywiej odzwierciedla fantazja ludu, dlatego jest ona bogatym materiałem dla poezji. Dla tego to nowoczesna poezya kunsztowna nie znajdując w wyjąłowanej fantazji wyższych warstw społecznych dostatecznych dla siebie soków, aż tam sięgnąć musiała, aby zaczerpnąć barw i kształtów dla wyrażenia uczuć, wrażeń, pragnień, pokrewnych tym, które dały początek owej cudowności. Bo choć uczucia zdolne są ewolucyjnego uszlachetnienia, jak to Asnyk w jednym ze swoich wierszy poetycznie demonstrował, grunt ich jednak zawsze był jeden i ten sam. Jasno i krótko określił Goethe to zadanie kunsztownej poezji wobec wizerzeń i baśni ludowych w dwuwierszu, służącym za dewizę do jego ballad:

*Mährchen, noch so wunderbar,
Dichterkünste machen's wahr.*

Naturalnie nie wszyscy romantycy w

ten sposób zapatrywali się na rolę cudowności w poezji i niejedni bezmyślnie wprowadzali do swoich utworów czary, gusła i duchów — jako modny towar — co później w samym nawet obozie naszych romantyków wywoływało niesmak i szyderstwo, jak o tem świadczy składkowa ballada Odyńca i Słowackiego. Ale, co innego nadużycie, a co innego zasada. Śniadecki był przeciwnym zasadzie wprowadzenia średniowiecznej cudowności do poezji i w tym względzie nie miał słusznosci. Rzecz dziwna, ten sam człowiek, który potępiał cudowność średniowieczną w poezji romantycznej, spokojnie uznawał cudowność mitologii Greków i Rzymian w utworach pseudo-klasycznych, chociaż w tę ostatnią jeszcze mniej przecież wierzone, niż w czary, dyabły i upiory. Dlaczegoż tak czynił? Oto mitologia Greków i Rzymian była dla niego „przyjemną bajką“ podczas gdy cudowność średniowieczna była „karykaturą fałszu i głupstwa.“

Przejdźmy teraz do ballad, które zawiera w sobie pierwszy tomik poezji wydania wileńskiego z 1822 r. Brak ściślejszych dat chronologicznych nie pozwala uszykować tych utworów w porządku chronologicznym, a i te daty ściślejsze, które mały, nie są zupełnie pewne. Dlatego mówiac o balladach będę się trzymał tego porządku, w jakim są umieszczone w pierwszym wydaniu.

Pierwszą balladą w tym porządku jest *Switek*. Według wspomnień Odyńca czytano ją po raz pierwszy na posiedzeniu literackiego grona Filaretów 1 listopada 1820 r., jako świeżo przyslaną przez autora z Kowna, a zatem według wszelkiego prawdopodobieństwa napisaną była w Kownie, w jesieni 1820 r. Balladę taki sam tytuł noszącą, napisał był przed Mickiewiczem Zan, bo i na tem polu, jak wszędzie w czasach pierwszej młodości Adama, przed śladami naszego poety, znajdujemy ślady jego przyjaciela Zana.

Zan pierwszy, jak wiemy, z grona młodych poetów filareckich rzucił się do pisa-

nia ballad, torując niejako drogę swoim kolegom, a przynajmniej wciągając ich swoim przykładem na nią. Nie dość tego, obierał on dla swoich ballad przedmioty, które potem zwróciwszy na siebie uwagę Mickiewicza, stały się tematem jego ballad. Poezycy Zana nie były nigdy drukowane (z wyjątkiem niektórych), ale w pewnym liście jego do Maryi Puttkamerowej znajduje się obszerny spis tych poezji, wraz z uwagą, że większa ich część poprzedziła sławę przyjaciół i uczniów Zana. W tym spisie wymienione są następujące ballady: *Nerysa* (może *Neryna*?*) *Twardowski*, *Neris*, *Switek*, *Cyganka*, *Aryon poeta*. Dodane i t. d. każda się domyślać, że pisał był i inne jeszcze ballady. Jaką miały wartość poetycką te poprzedniczki ballad mickiewiczowskich? Jedną z nich tylko jest znana, mianowicie *Cyganka* drukowana w zeszycie czerwcowym *Dziennika Wileńskiego* w r. 1822. Otóż prześwieca z niej niewątpliwa zdolność poetycka. Ten ludowy szczęśliwie tu uchwycony, obrobiony szczegółów udatne, tylko w samym pomysle wielki brak krystalizacji, co się i na tytule odbiło, *Cyganka* bowiem nie jest właściwym tytułem dla ballady, gdzie główną postacią jest dziewczyna, oczekująca powrotu kochanka z wojny i szukająca wróżby u cyganki. Ztąd także i tendencya ballady, zawarta w ostatnim jej wierszu *Lepsza śmierć od niewoli* nie wypływa organicznie z całości, ale przyczepiona jest do niej. Z wymienionych tu ballad Zana przynajmniej dwie, *Twardowski* i *Switek* poruszyły temata, na których Mickiewicz osnuł potem kilka swoich utworów tego rodzaju.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

JÓZEF TRISTIAK

* Wydanie korespondencyi Zana (Kraków 1863) jest tak zasiane błędami, że co chwila trzeba się o nie potykać. I tu więcej może być błęd drukarski.

zrezygnować, ale nie był rozwiązaniem trudności. Zanim pójdziemy dalej, niezbędne jest wypracowanie planu finansowego robót publicznych, gdyż nie można co roku uchwalać 500 milionów, nie posiadając środków na ich pokrycie. Państwo ma kredyt o wiele wyższy niż towarzystwo orleańskie, i może, gdy trzeba, postarać się o pieniądze. Rząd nie chce zrywać z towarzystwami kolejami, ale chce mieć swobodną rękę w rokowaniu. W skutek zaniechania układów państwo nie otrzyma sumy 357 milionów, suma ta jednak jest już pokryta, a reszta 95 milionów nie sprawia wcale kłopotów. Państwo znajdzie łatwo środki w celu wykonania programu Freycina, ale nie trzeba sprawy traktować gorączkowo. Minister kończy oświadczeniem, iż może tak samo jak Say w lipcu, zapewnić, iż stan finansów jest niezły.

(Jubileusz Gladstone'a).

Z powodu przypadającego w roku bieżącym jubileuszu pięćdziesięcioletniej działalności publicznej i parlamentarnej Gladstone'a, wszystkie dzienniki angielskie przypominają przebieg kariery tego męża stanu, o którym podajemy tu w streszczeniu niektóre szczegóły.

Gladstone wszedł jako deputowany do Izby niższej parlamentu po raz pierwszy w r. 1832, mając lat 23, wybrany przez stronnictwo konserwatywne w Newark. W 25 roku życia został lordem kancelarzem skarbu. W gabinecie Peela w r. 1845 był ministrem kolonii. W rok później wybrał go uniwersytet w Oxfordzie do Izby niższej, gdzie stanął na czele stronnictwa konserwatywnych liberalnych. Na ten okres przypadają mowy antypapieżkie Gladstone'a i podjęta przez niego walka o przypuszczenie żydów do parlamentu. Gdy w roku 1852 upadł gabinet Derbyego, głównie podkopany wpływem i walką opozycyjną Gladstone'a, mianował go Palmerston sekretarzem stanu w departamencie kolonii. W szóstym dziesięcioleciu tego wieku przeobraził się Gladstone zupełnie, przechodząc stanowczo do obozu liberalnego. Jako wyznawca takich zasad nie mógł być dłużym reprezentantem tradycyjnie konserwatywnego Oxfordu, jakoż przy wyborach w roku 1865 kandydatura jego w Oxfordzie upadła, wybrany jednak został przez okręg South-Lancashire, ale w Izbie doznał w następnym roku porażki przy projekcie bilu reformy wyborczej. Za rządów Derbyego i Disraeliego występował gorąco za rozdzieleniem Irlandii kościoła od państwa, co wywołało zatarg pomiędzy Izbą lordów a Izbą gmin. Gdy w r. 1868 przyszedł napowrót do władzy, zaczął energicznie popierać irlandzki bil reformy dzierżawnej, a jednocześnie wytoczył walkę fenizmowi. W r. 1874 został wybrany przez wyborców w Greenwich, ale już we dwa tygodnie potem w skutek porażki stronnictwa liberalnego przy wyborach wziął demisyję. Odtąd, a mianowicie od r. 1880 działalność obecnego pierwszego ministra Anglii jest w świeżej pamięci wszystkich.

KRONIKA

— **Szefami sztabu generalnego** mianowani pułkownicy w korpusie sztabu generalnego: Wiktor Neuwirth przy I korpusie w Krakowie i Jan Samonigg przy II korpusie w Lwowie.

Pułkownik sztabu artylerii August Weigl mianowany dyrektorem artylerii przy II korpusie.

— **P. Jakób Majer Klarfeld** złożył w prezydium Magistratu na wsparcie ubogich bez różnicy wyznania kwotę stu złotych. Za ten dar szczerdy składa prezydent miasta szanownemu dawcy imieniem tutejszych ubogich uprzejme podziękowanie.

— **P. Władysław Skarzyński** wybrany został członkiem Rady powiatowej staroniejskiej z grupy większych posiadłości.

(—) **Zgromadzenie tygodniowe** towarzystwa politechnicznego odbędzie się jutro, w sobotę, o godzinie 6 wieczorem, w sali rysunkowej miejskiego muzeum przemysłowego w ratuszu. Na porządku dziennym wykład p. Oskara Stwiertni: „O wodociągach zurycyjskich“.

— **Obraz Matejki** „Rzeczpospolita Babińska“, znany z wystawy w naszym mieście, nabyty został, jak donosi warszawskie „Echo“, przez Maryę hr. Zamoyską.

(—) **Nowa sztuka** Wiktoryna Sardou *Fedora*, odegrana w Paryżu w teatrze Vaudeville, odniosła sukces prawdziwie tryumfalny. Najnowszy ten swój utwor osnuł znakomity pisarz na tle rosyjskiego życia. Fedora, bogata wdowa, ma wejść w ponowne śluby, ale narzeczoną jej Jaroszkina zostaje zamordowany. Fedora pragnie pomścić śmierć kochanka, a domyślając się, kto popełnił tę zbrodnię, zdobywa serce wrzekomego mordercy Iwanowa, oplata go swoim urokiem, wydobywa zeń wy-

znanie zbrodni i denuncjuje go władzom wraz z bratem. Uwierzony Iwanow udawadnia przed sądem, że zabił Jaroszkina za to, iż uwiódł mu żonę. Fedora oddawszy Iwanowa w ręce sprawiedliwości przekonuje się, niestety trochę za późno, że udając zdradziecko miłość, pokochała go rzeczywiście. Iwanow wyszedłszy z więzienia, w którym stracił brata i oplakując matkę, którą zabiła katastrofa, pała uczuciem zemsty i stara się odkryć denuncyanta. Odkrywa go też narzeczenie, ale w osobie swej ukochanej nad życie... Fedory. Tragiezna kolizja kończy się śmiercią Fedory, która przyznaje się do winy i zażywa truciznę. Oto szkiceł treści. Sam dramat przeprowadzony jest z świetnym wirtuozostwem scenicznym. jakim celuje Sardou, ale efekta okupione są rażącemi niekiedy niepodobieństwami. Rolę Fedory grała Sarah Bernhardt, która nazajutrz po pierwszej reprezentacji ogłosiła w *Gaulois* artykuł o sobie i swej roli p. t. *Fedora racontée par Sarah Bernhardt*. „Fedora — mówi w tym artykule artystka — jest dla mnie niejako drugim stworzeniem kobiety. Ewa, stworzenie Boże, jest kobietą. Fedora, twór Sardou, to zbiorowa kobieta, to typ kobiet wszystkich razem wziętych. Aby była tem, czem ją chciałem mieć autor, musi być zalotną jak Słowianka, namiętną jak Hiszpanka, zakochaną jak Włoszka, rafinowaną jak Francuzka, dostojną jak Angielka — upadły anioł o białych skrzydłach. Próbowałam być tem wszystkim odrazu i po raz pierwszy przydały mi się na coś moje podróży, bo wszystkie te rozmaite typy mogłam naśladować z natury“. Jak widzimy, inscenizacja nowego utworu Sardou była wyborą nie tylko w teatrze, ale i po za teatrem. *La grosse caisse* blagi, reklamy, samochołstwa spełniła swoje zadanie. Jest coś ponizającego, coś prawdziwie wstrętnego w tym hałaśliwym jarmarku próżności, w jaki się zmienia sztuka i literatura w „regenerowaną“ republikańską Francji.

* * **W kronice samobójstw** w kraju mamy za ostatni miesiąc do zapisania ogółem 9 wypadków, które się zdarzyły w powiatach: borszczowskim, chrzanowskim, husiatyńskim, niskim, przemyśkim, rudańskim, skałackim, tłumackim i żółkiewskim. Samobójcy, sami mężczyźni, należeli z wyjątkiem wachmistrza żandarmów i nauczyciela ludowego, do stanu włościańskiego; najstarszy pomiędzy nimi liczył lat 70, najmłodszy 16, reszta byli to ludzie w sile wieku, przeważnie żonaci i dzielni. Śmierć samobójczą nastąpiła w 6 wypadkach przez obwieszenie się, w jednym wypadku przez zastrzelenie się, w jednym przez poparzenie, a w jednym przez podnerżenie gardła brytawą. Przyczyną targnięcia się na własne życie był w dwóch wypadkach obłęd opilczy, w dwóch przystęp obłąkania, w jednym wypadku melancholia, w jednym stosunek miłosny, a w trzech wypadkach przyczyna nie została zbadana — Sługa gorzelniany Michał Korystka w Ostapiu, w powiecie skałackim, z umysłu skoczył do gorącej braby i mimo spiesznej pomocy lekarskiej wkrótce po wydobyciu go życie zakończył. — Żebrak niewiadomego nazwiska ściegany jest sądownie za to, iż dopuścił się znieważenia zwłok samobójcy Jędrzeja Popowiczka w Cykowie, w powiecie przemyśkim, przez wbiecie bronowego gwoźdźca w głowę wisieleca.

* * **Pożar** na obszarze dworskim w Kosowie, w powiecie czortkowskim, dwukrotnie dzieł po dniu wzniecony zbrodniczą ręką, zniszczył stajnię oraz zapasy zboża i paszy łącznej wartości 1.500 zł., która to strata była w całości ubezpieczona. Sprawcy pożarów tych nie zdołano jeszcze wysledzić. — Na folwarku Mohylany, należącym do probostwa łacińskiego w Kulikowie, w powiecie żółkiewskim, w skutek, jak się zdaje, podpalenia, spłonęła szopa ze zbożem i siodłami. Stratę ubezpieczoną oceniono na 6.000 zł. W obu powyższych wypadkach pożaru zarządzone dochodzenie sądowo-karne.

* * **Ważń familijna** w rodzinie gospodarza Jaśka Kopeiucha w Chotylnubiu, w powiecie cieszanowskim, skończyła się bardzo tragicznie. Po namiętej sprzeczce pasierb Kopeiucha, 20-letni Michał Witko, ugodził ojczyma swojego ostrzem siekiery w czoło tak, że powalił go trupem na miejscu. Nie wyjął nawet siekiery z rany, ale prosto pobiegł do naczelnika gminy i oddał się w ręce władzy.

* * **Na rzecz ofiar** powodzi tegorocznej w powiecie bocheńskim odbył się staraniem zawiązanego w tym celu komitetu w Bochni koncert amatorski, który przyniósł 105 zł. czystego dochodu. Kwotę tę p. starosta miejscowy w porozumieniu z wydziałem powiatowym rozdzielił pomiędzy najdotkliwiej poszkodowanych.

* * **W kopalni** truskawieckiej, w powiecie drohobyckim, skutkiem pęknięcia łańcuchów, spadł z rusztowania kocioł i uszkodził dwóch robotników, z których jeden w parę godzin później życie zakończył. Wypadek ten jest przedmiotem śledztwa sądowego.

* * **Zbrodnia dzieciobójstwa** popełniona została w gminie Podemszczyźnie, w powiecie cieszanowskim. Wyrodna matka została wysledzona i uwięziona.

* * **W skutek zmarznięcia** umarł na drodze z jarmarku w Dębicy do domu włościanin Michał Staroń z Niedźwiady, w powiecie ropezyckim. Wracał on w stanie nietrzeźwym

nocą i wypadłszy z wozu do zasy pyły zastygł w śniegu.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: w Spezii, we Włoszech, Adolf Gutman, pianista i kompozytor, uczeń i wierny przyjaciel Chopina, któremu oczy zamknął; na zamku Eller pod Duisseldorfem księżna pruska Fryderyka, matka księcia Jerzego i Aleksandra; w Rzymie księżę Seramoneta, w r. 1848 minister policyi państwa kościelnego.

— **Towarzystwo geograficzne** wiedeńskie odbyło w tych dniach doroczne swe walne zebranie. Dotychczasowy prezydent towarzystwa radca dworu Hochstetter ze względów zdrowia złożył swój urząd, a zebranie w uznaniu położonych przez niego zasług jednogłośnie przez aklamację mianowało go dożywotnim honorowym prezydentem towarzystwa, które liczy obecnie 99 członków honorowych, 138 korespondujących a 636 zwyczajnych, a w stosunkach pozostaje z 354 stowarzyszeniami i instytucjami naukowymi. W wyliczeniu dokonanych przez towarzystwo w roku ubiegłym prac naukowych sprawozdanie podniosło udział delegatów tegoż w komisji rzymskiego towarzystwa geograficznego dla oznaczenia nowego pierwszego południka, w której to sprawie wypracowany już elaborat przedłożony został włoskiemu ministrowi oświaty. Zebranie wybrało przewodniczącym towarzystwa na miejsce Hochstettera hrabiego Hansa Wilezka, a wiceprezydentami br. Helferta, br. Hofmanna i radcę dworu Wawrzyńca Liburnau.

— **Dni deszczowych** naliczył pewien statystyk francuski od 10 grudnia roku zeszłego do 10 b. m. dwieście i ośm. Z pozostałych 157 większa część była pochmurnych. Z ubolewaniem stwierdza ów statystyk, iż słońce w ostatnim roku urządziło „strefkę“.

— **Zawalenie się kościoła.** W miasteczku belgijskim Vught dnia 8 b. m. runął nowozbudowany, wewnątrz nieurządzony jeszcze kościół, a gruz przywaliły znaczną liczbę robotników. W pierwszym dniu wydobyto pięciu trupów z pod gruzów.

— **Budowa wielkiego tunelu** po podziemnej Messyńskiej, dla połączenia neapolitańskich dróg żelaznych z sycylijskimi, rozpoczął się na już w przyszłym roku. Przedsiębiorstwo przedłożyło w tych dniach gotowe plany i kosztorys włoskiemu ministerstwu. Tunel będzie miał długości 4.300 metrów, rampa dojazdowa po stronie sycylijskiej 4.680, a po stronie neapolitańskiej 4.565 metrów. Koszta wykonania budowy preliminowano na 71 milionów lirów. Tunel zakończony będzie w głębokości 154 metrów pod powierzchnią morza.

— **Ster balonowy.** Na ostatnim posiedzeniu towarzystwa politechnicznego w Monachium niejaki p. Koch przedłożył rysunki i modele steru balonowego swojego pomysłu, który polega na innych zupełnie zasadach niż wszystkie dotąd wymyślone i który jednogłośnie uznany został przez uczestników wykładu za trafny. Koch mianowicie odrzuca śrubę, która z trudnością tylko dałaby się zastosować do tego celu, a natomiast zamierza kierować balonem za pomocą ogromnych, lubo lekko konstruowanych wioseł, osadzonych u balona w ten sposób, jak skrzydła u ptaka. Z wiosną, jeżeli znajdą się potrzebne fundusze, Monachium będzie miało arcyciekawe widowisko wzniesienia się balonu, w ster zaopatrzonego.

— **O pożarze teatru Alhambra** w Londynie czytamy w jednym z dzienników tamtejszych: Z wspaniałego gmachu stoją tylko nagie, okopane mury. Zniszczenie jest zupełne, tak, że ocalała jedna tylko sala, w której malowano dekoracje, oraz biuro dyrektora. Pożar wybuchł na pierwszym balkonie, a przyczyną jego nigdy zapewne nie będzie docieczona. Pełniący w gmachu służbę pompier alarmował bezwzględnie stację pożarną i wszelkich dokładał wysiłki, aby środkami znajdującymi się pod ręką w zarodzie stłumić płomienie, przez które w końcu przebiegać się musiał z żoną i dzieckiem. Kiedy na miejscu katastrofy pojawiły się pierwsze sikawki, już gmach cały palił się od dołu aż po dach; na nie się już nie zdały wysiłenia całego korpusu straży pożarnej z 28 sikawkami parowymi, by bodaj część gmachu ocalić jeszcze. Siedmiu pompierów odniosło poparzenia lub skaleczenia, a dwaj z nich tak ciężkie, że nie mogą być utrzymani przy życiu. Naczelnik korpusu pompierów, kapitan Shaw, prawdziwym cudem uszedł śmiertelnego skaleczenia. Stratę, pożarem zrzadzoną, oceniają na dwa blisko miliony złotych reńskich, podczas gdy teatr, który jest własnością przedsiębiorstwa akcyjnego, ubezpieczony był wraz z inwentarzem zaledwie na 400.000 zł. Sama spalona garderoba przedstawiała wartość 120.000 zł. Na szczęście kostiumy zamówione do nowej sztuki pantomimowej *King Comet*, która miała być przedstawiona w święta Bożego Narodzenia, nie zostały jeszcze przez krawców oddawane do garderoby, strata bowiem byłaby jeszcze większa. Oprócz gmachu teatralnego spłonęła także przylegająca doń łaźnia turecka, oraz osm domów sąsiednich. Szesćset osób utraciło chleb w skutek tej katastrofy. Dyrektorowi teatru postanowili przystąpić bezwzględnie do odbudowania Alhamby.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z dnia 14 grudnia.)

(K) Przewodniczącą dr. Michał Gnoński. Rada przystąpiwszy do porządku dziennego, uchwaliła zgodnie z wnioskiem Magistratu i właściwej sekcji wypuścić w dzierżawę na lat 12, od r. 1883 począwszy, folwark Lewandówkę p. Janowi Ewy, za czynszem rocznym w kwocie 1.535 zł., który ma być uiszczany z góry. Uchwaliła dalej na wniosek radnego p. Jaegermanna sprawę obowiązku konkurencyjnego ze strony banków i tym podobnych zakładów wobec kościołów parafialnych odesłać do komisji prawniczej celem bliższego zbadania.

Zgodnie też z wnioskami Magistratu i sekcji II nadała Rada stypendya z miejskich fundacyj dla sierót, uczniów i uczenie tutejszych szkół ludowych, następującym kandydatom i kandydatkom: Augustowi Bronarskiemu, Janowi Sylwestrowi, Michałowi Gadomskiemu, Bronisławowi Oberskiemu, Józefowi Świątkowskiemu, Szczepanowi Jaźwieckiemu, Adamowi Fritzowi, Tomaszowi Jasińskiemu, Józefowi Karpińskiemu, Władysławowi Olearczukowi, Janowi Pietnockiemu, Franciszkowi Melzerowi i Janowi Bruchowi, tudzież Helenie Rozborskiej, Jadwidze Wolańskiej, Stanisławie Krawczykowej i Malwinie Danilakówny; przedłużyła zaś stypendya na rok Włodzimierzowi Lewickiemu, Robertowi Porthowi i Antoniemu Szczudłowskiemu oraz Leonardzie Cecylii Windykówny. Do koramizowania kwitów stypendystów miejskich delegowani pp. radni: Kornecki, Motylewski, Keller, Drexler i ks kan. Jurkowski.

Radny dr. Milleret wyraża referentowi sekcji II p. Korneckiemu uznanie za gorliwe zajęcie się sprawą owych stypendyów i inicjatywę w ustanowieniu kontroli koramizacyjnej, uproszczającej proceder wypłaty stypendyów.

Rada w dalszym ciągu obrad przyjmuje wniosek sekcji w sprawie zaopatrzenia straży drogowej na zimę w kozuski, z poprawką radnego p. Jaegermanna, iż kozuski mają być sprawione nie na 3 lata, ale na lat 5, oraz wniosek wymienionego radnego, ażeby dla pokrycia tych kozuszków sprawić strażnikom drogowym także bluzy. Wniosek p. Jaegermanna, ażeby i dla płaszczów służby drogowej ustanowić okres pięcioletni zamiast przyjętego dotychczas trzyletniego, odesłany został do regulaminowego traktowania.

Rada w końcu zatwierdza oferty kramarzy towarów łokciowych na 37 niezajętych stanowisk na placu rzeźni, w łącznej sumie 1.825 zł., oraz uchwała 150 zł. zapomogi w gotówce lub materyale budowlanym z lasów miejskich dla dziewięciu pogorzalców gminy Malechowa.

P. prezydent zarządza posiedzenie tajne.

KRONIKA SĄDOWA

(Zbrodnia Lutczańska.)

(Originalne sprawozdanie Gazety Lwowskiej.)

Rzeszów, 14 grudnia.

(L) Dzisiaj zrana przesłuchał trybunał szereg ważnych świadków, przed którymi Stochliński po aresztowaniu w d. 22 marca przyznał się częściowo lub całkowicie do winy, oskarżając głównie całą rodzinę Ritterów.

P. Konrad Fuhr, żandarm z posterunku w Strzyżowie, zeznał, że pod komendą p. Maja udał się d. 22 marca do Lutczy, gdzie po zasięgnięciu bliższych informacyj u włościan, udał się obaj do mieszkańca Stochlińskiego. Siedział on w alkierzu i palił fajkę. Podczas, gdy p. Maj wypytywał go o rozmaite szczegóły, pilnował świadek żony Stochlińskiego. Po badaniu aresztował Maj Stochlińskiego. W drodze z Lutczy do Strzyżowa, w d. 22 marca, przyznał się Stochliński do winy. Gdy wieczorem około godz. 8 przystawili go obaj żandarmi do swoich koszar, zapytał Maj Stochlińskiego: „Wiesz co Marcelku, mnie nie zależy na tem, czy ty się przyznasz do winy, czy nie, ale powiedz mi tylko, kto rzwał?“ Na to odpowiedział Stochliński: „Ja trzymał za nogi, a żyd rzwał“. Następnie opowiedział Stochliński bardzo szczegółowo całe zajście. Świadek powtarza to opowiadanie podobnie jak Maj; różni się od niego tylko w niektórych drobnych szczegółach. Następnie, w drodze z koszar do sądu, przyznał się Stochliński znowu do winy, przyznawał się zaś zawsze tylko do tego, iż trzymał Mníchównę za nogi, kiedy Moszko podrywał jej gardło; usłysawszy „charczenie“, puścił Mníchównę i uciekł z piwnicy. Dnia 24 marca z rana o godzinie 8, świadek w towarzystwie Maja odwiózł Stochlińskiego napowrót do Lutczy. Maj udał się na

wieś na dalsze zwiady i do mieszkania Ritterów celem aresztowania Beili i Chaje a świadek (Fuhr) został z Stochlińskim w mieszkaniu podwójnego Łukasza i ani na krok nie odstępował w więzniu. W mieszkaniu Łukasza odwołał Stochliński wszystko, co dniem przedtem opowiedział obu żandarmom i sędziemu śledczemu. Wieczorem odwieziono go napowrót do więzienia w Strzyżowie.

Przewodn. zwraca uwagę świadka, że między jego zeznaniami a zeznaniami Maja zachodzą ważne różnice. Maj nie wie o tem, aby Stochliński przyznał się do winy w drodze z Lutezy do Strzyżowa w dniu 22 marca. Według Maja miał się częściowo przyznać do winy dopiero w koszarach; nie wspominał także Maj o tem, aby Stochliński przyznał się w drodze z koszar do sądu. Dalej twierdził Maj, że Stochliński przyznał się do winy dnia 24 marca w mieszkaniu Łukasza, świadek zaś twierdzi, że Stochliński odwołał wówczas poprzednie swoje zeznanie.

Świadek: Pana Maja nie było wcale w mieszkaniu Łukasza.

Na dalsze pytanie odpowiada Fuhr że Stochliński ani razu nie przyznał się do tego, iż dwa razy uderzył Mniechównę siekierą po głowie, i że nie jest prawdą, aby był katowany w koszarach.

Przewodniczący zwraca uwagę, że według zeznań Maja, Stochliński miał się przyznać, iż po podejrzeniu gardła Mniechówny przez Moszkę, gdy podejrzieta miała „krzyżeć i wyrwać się“, uderzył ją dwa razy po głowie obuchem.

Fuhr pozostaje przy swoich zeznaniach.

Stochliński przy konfrontacji powiada: Wszystko dobrze, tylko nie nie gadają o biciu.

Józef Moskał, właścicielin z Godowy, zasądzony za pobicie na 14-dniowy areszt, odsiadywał właśnie tę karę w aresztach w Strzyżowie, gdy „o północy“ z 23 na 24 marca przyprowadzono Stochlińskiego i umieszczono go w kaźni, gdzie świadek siedział z niejakim Wojciakiem, który znowu siedział tam 7 tygodni „za psa“. Moskał siedział już wówczas w aresztach ale w innej „podłej“ (sąsiedniej) kaźni. Gdy Marcelko (Stochliński) wszedł do kaźni, zapytałem go: „No i cóż tam Marceli“? A on nic. Na to Wojcik: „Gdybyście nie byli winni, tobyscie tu nie przyszli“. A Marcelko nie, tylko zdjął buty i położył się spać.

Przewodniczący. A więc nie wie mówić o morderstwie?

Świadek. Ale!... (znaczy to tyle, co „tak“).

Przewodniczący. W śledztwie mówiliście inaczej: Na pytanie Wojcieka: „Jak tam była zabita Franka?“ miał powiedzieć Marceli: „Była zarżnięta“.

Świadek. Ale!... Po dłuższych pytaniach przypomnia sobie świadek, że tak mówił do protokołu, a skoro tak mówił, to musi być prawdą — poczem na dalsze pytania tak opowiada: „Nazajutrz zrana zabrali żandarmi Stochlińskiego napowrót do Lutezy, a ja o godzinie 12 w południe wyszedłem z aresztu. Przedtem jeszcze schodziłem się na podwórzu więziennym z Moszką, a gdy go pierwszy raz spotkałem, zapytałem go: „A wy Moszko za co?“ Na to Moszko: „Ot bieda, gdyby to który z was, toby go puścili, ale na żyda wszyscy: bij, zabij! Straciłbym chętnie cały grunt, byle się tylko ztąd wydobyć“.

Dr. Koppel: Czy Stochliński, wszedłszy „o północy“ do kaźni, nie skarżył się na żandarmów, że go pobili?

Świadek. Nie nie mówił, ale był „łękliwy i sturbowany“.

Przy konfrontacji twierdzi Stochliński, że w ogóle nie mówił z towarzyszami, i tylko, aby się ich „odczepić“ na bezustanne pytania, powiedział im „była zarżnięta“; Moszko zaś twierdzi, że w pogadankach z Moskałem na podwórzu bolał nad swoim losem, ale przez to nie poczuwał się i nie przyznawał do winy.

Wojciech Wojcik gospodarz z Zarnawy, siedział w Strzyżowie w więzieniu „za psa, który pokąsał chłopaka.“ Marcela — powiada świadek — przyprowadzili do aresztu około północy. A ty tu co robisz — jakieś się tu dostał?“ „Ot wzięli, ta przyszedłem“ — rzekł Marceli. „A ja go dalej iskać z Moskałem: za co, po co? A Marceli ani słowa tej nocy. Na drugi dzień wzięli Marcela do Lutezy, Moskał poszedł do domu a ja poszedłem na podwórze; gdy mnie spotkał Moszko, zapytał: „A kogo to wam w nocy dodali do kaźni?“ „Jakiegoś chłopca z Lutezy“, powiedziałem. „Ej waj! krzyknął Marceli — to Marceli; teraz to już po moich córkach.“ Po Wojciuku dostałem do kaźni Kozaka. W dzień chodziłem do roboty, do prasy (litograficznej) i tam dowiedziałem się, o co to chodzi z Marcelim i Moskiem. Wpryszedłszy do kaźni, zacząłem pomału wypytawać Marcelę, jak to było, a on co dnia opowiadał mi szczegół po szczególe i tym sposobem wypowiadał się ze wszystkiego.

Tu opowiada świadek wszystkie już znane szczegóły morderstwa, opowiedziane mu przez Stochlińskiego. Stochliński przyznał się przed nim, że sam pierwszy uderzył Frankę dwa razy obuchem w głowę. W miarę, jak Stochliński opowiadał Wojciukowi szczegóły zbrodni dokonanej, donosił Wojcik sędziemu wszystkie te zeznania. Brakowało jeszcze tylko zeznania, dla jakich powodów zbrodnia została dokonana; tymczasem zaś kończył się już Wojciukowi 7 tygodniowy areszt. Mimo to poszedł on jeszcze do kaźni i wypytał Stochlińskiego, co się stało z dzieckiem i jaka pobudka popchnęła go do zbrodni. „Powiedź Marcelku, czy ta Franka miała pieniądze, czy co?“ „E gdzie ta miała pieniądze.“ „A za cóż ty ją uśmiercił?“ „Żydy obiecały dać 50 papierków — a na drugi dzień Mosko przyniósł jeden papierek i wsunął mi pod ścianę, tak że nikt nie widział“. Dalej opowiada świadek, że Stochliński wszedłszy w nocy z 23 na 24 marca do kaźni, skarżył się, że go żandarmi pobili, badania zaś jego przez Wojciuka trwały cały tydzień, „bo gadał po słówku“.

Na pytania radcy p. Hana Siewicza opowiada Wojcik dalsze szczegóły ciekawe: Stochliński przyznał się przedemną, że wszystko to, co mnie opowiedział, powiedział także p. sędziemu, poczem zapytał, jakby się to też z tego wykręcić? Spekulując nad sposobem wykrętu, spenetrował jarmark w Rymanowie, ale jakieśmy zasiedli oba do narady wyspekulowaliśmy, że jarmarkiem nie da się wykręcić, bo był na tydzień przed morderstwem. Stochliński marketny rzekł do mnie: „A no, to przepadło z jarmarkiem w Rymanowie; z tego pokucieństwa żydowskiego trza skapać“.

Radea p. Schmidt pyta świadka, czy to, co teraz opowiedział, opowiadał także przed innymi ludźmi, gdy wyszedł z aresztu.

Na to pytanie odpowiada Wojcik twierdząc, dodając, że przedewszystkiem powtórzył p. sędziemu Radwańskiemu całą treść opowiadań Stochlińskiego, następnie zaś wójtowi w Lutezy Swinięciu.

Przy konfrontacji przyznaje Stochliński, że opowiadał to wszystko Wojciukowi, ale działał się to ciągle z trwogi przed żandarmami.

Antoni Kozak z Konieczkowskiej, 77 letni starzec, leśny, siedział „za wódkę“ trzy dni w areszcie i słyszał tylko tyle jak Stochliński, przyszedłszy d. 24 marca do kaźni, powiedział do Wojcieka: „Ot źle zrobiłem, przyznając się, że dwa razy uderzyłem Frankę po głowie“.

Stanisław Łukaszek był w marcu r. b. podwójem w Lutezy. D. 24 marca żandarmi Maj i Fuhr przywieźli Stochlińskiego do Lutezy i zakwaterowali go w domu świadka. Maj poszedł na wieś, a Fuhr pilnował Marcelę, który „był sponiewierany, schudziony i ubłażony“. Widząc to — powiada świadek — powiedziałem do Marcelęgo: Nie daj się męczyć, tylko powiedz prawdę — a on na to: „Kto ze żydami żyje, to ze żydami gnije!“ Dalej opowiada świadek, że później nieco przyszedł ksiądz wikary Jan Drzewicki, brat świadka Jan Łukaszek, Pitera i inni, a Stochliński na przedstawienia księdza opowiedział, jak to mordowano Frankę. Wysłuchawszy opowiadania Marcelęgo, wyszedłem do drugiej izby, do której wchodził właśnie wójt Swinięcki i powiedziałem do niego: Marceli przyznał się do wszystkiego — a wójt odpowiedział mi: „Ja już od dawna wiem o tem“. To mię zdziwiło — bo wójt nikomu nie o tem nie mówił przed d. 24 marca.

Jan Łukaszek, gospodarz w Lutezy, zeznał znowu nieco odmiennie niż świadek poprzedni. Gdy wszedł do mieszkania brata Stanisława, siedział tam już ks. wikary i pytał Marcelęgo: „Coś ty za sumienie miał nieboraku?“ Na to odpowiedział Marceli: Myśleliśmy już o tem z Moskiem na dwa tygodnie naprzód a d. 27 listop. Mosko rzwał a ja trzymał za nogi — a gdy charezała dobiłem siekiera. Potem opowiedział, że do parzy wynieśli Frankę matka z córkami a Moska nie było.

Franciszek Pitera, gospodarz w Lutezy, był również słuchaczem opowiadań Marcelęgo, d. 24 marca, w mieszkaniu St. Łukasza. Ksiądz mówił do niego: Gadać, gadać, nieboraku, lżej ci będzie na sumieniu — a Marceli gadał, jak Mosko podejrzał gardło „na stojącej Franki“. Gdy ksiądz pokazał mu noże, leżące przed nim na stole, a przyniesione przez żandarmów z mieszkania Felbera, powiedział Marceli, że to nie te noże, „ale tamten był podobny“.

Bardzo ważne są zeznania Tomasza Swinięckiego, który do listopada r. b. był wójt w Lutezy: O zniknięciu Mniechówny dowiedziałem się dopiero w siedm tygodni później, a mianowicie gdy rozmaici gospodarze przyszli płacić podatki. Doniosłszy o tem żandarmeryi, otrzymałem nakaz czynienia poszukiwań Zwołałem tedy Stochlińskiego, Mniechów, Ritterów, Felberów, ale nikt nie nie wiedział. Dowiedziałem się tylko tyle, że Franka „szczęzała“ 27 listopada r. z. Od tego czasu minęło znowu drugich siedm

tygodni, gdy d. 6 marca znaleziono zwłoki Franki. Dnia 10 marca został Marceli Stochliński powołany do sądu jako świadek przyszedłszy wieczorem do domu, przyniósł mi do doręczenia rozmaite pozwy. Mówiąc z nim o zniknięciu Mniechówny, powiedziałem: „Wiesz ty co? Z tobą będzie źle, bo w żółtku Franki znaleziono kapustę i fasolę a właśnie te potrawy jadła u ciebie; uważaj, bo cię wezmą!“ Na te słowa zadumał się Marceli a po dobrej chwili rzekł: „Wiecie co chrzestny, to tak było: Beile powiedziała matce swojej, Gittli, że „nie jest sama“, Gittla powiedziała o tem Moskowi, a Mosko z żoną i dziećmi zabili Frankę“. To też, gdy dnia 24 marca Stanisław Łukaszek wyszedł do mnie i powiedział, że Marceli przyznał się do wszystkiego, odpowiedziałem mu: „Ja już od dawna wiem o tem“.

Przew. A dlaczegoż zaraz d. 10 marca nie donieśliście o tem władzy?

Świad. Bo ja sobie tak dumał: Skoro Marceli przedemną tyle powiedział, to przed innymi powie więcej

Następnie opowiedział świadek ważne szczegóły o pieniądzech, które Stochliński posiadał po zbrodni. Otrzymałem nakaz, aże by od Marcelęgo ściągnąć należność spadkową za grunt w kwocie 6 zł. Była turbacya, jak to ściągnąć, bo Marceli goły... Aż tu pojawia się on d. 15 grudnia r. z. i kładzie na stół sześć papierków, a w palarecie miał jeszcze kilka dziesiątek i piątek. Widząc to powiedziałem zaraz do podwójnego: „Oho, Marcel kogoś wyładował, bo pieniądze ma“ (wesołość). Był on niegdyś zamożny, ale stracił ojezyzną do żydów“.

Przewodniczący: Czy Ritter jest husyta.

Świadek: Ale! (tak).
— Przewodniczący: Jak wy to rozumiecie?

Świadek. No, że żyd.
Przewodniczący: Ale jaki żyd, czy twardy...?

Świadek: E, nie, on wsiowy.

Zeznania dozorców więziennych Jana Wilana, Macieja Szekmara, właściciela Ignacego Bary i żydówki Siwy Walla, pomijamy jako mniej ważne i niedecydujące.

Prokurator oświadcza, że dowiedział się, iż Salomon Neumann, mąż Beili Ritterówny, w marcu r. b. wręczył jej „list rozwodowy“. Nie był on bardzo czułym narzeczoną, a jak się zdaje, także niebardzo czułym mężem, ale Mojżeszowi Ritterowi zależało wiele na tem, aby Beile wyszła za Salomona. Prokurator wnosi, aby do rozprawy wezwać jeszcze S. Neumanna.

Dr. Pogonowski sprzeciwia się temu, kwestyja bowiem, czy list rozwodowy został wręczony lub nie, nie może w tej sprawie mieć żadnego znaczenia.

Uchwała trybunału zapadnie później. Wprowadzono do sali, jako świadka, Konstantego Bieleckiego, byłego sekretarza rady powiatowej w Sokolowie.

Przew. Za co pan siedzisz w więzieniu?

Bielecki. Za winę nie popełnioną. Z aktów okazuje się, że odsiadyuje jednoroczne więzienie za zbrodnię oszezerstwa.

Na stosowne pytanie opowiada świadek: W kwietniu r. b. leżałem chory w szpitalu więziennym razem z Stochlińskim, a po czterech tygodniowej chorobie wstałem z łóżka. Pewnego dnia, w maju, gdy modliłem się z książki, uważałem że Stochliński chodzi po celi i wzdycha, a gdy go zapytałem, jaka zbrodnia obciąża jego sumienie, opowiedział mi — jak spojony przez żyda Rittera pomagał mu mordować Mniechównę. Świadek powtarza opowiadania Stochlińskiego; szczegóły są znowu odmiennie od innych opowiadań. Ja nie ciągnąłem go za język, opowiadał całkiem swobodnie, ale zawsze twierdził, że wina ciężka właściwie na żydach; w opowiadaniach jego przebiegała się skrucha, bo był po chorobie. Usłyszawszy to opowiadanie, powtórzyłem je przed dozorcą Domino. Jako powód zamordowania podał Stochliński, że Mojżesz miał interes w pozbyciu się Franki, bo miała zostać matka. Inny towarzysz więzienny, Majer Fertig, opowiadał mi znowu, że na Zielone święta przyszedł jakiś żyd pod parkan koło szpitalu i doniósł Beili Ritterówny: „Nie bójcie się niczego, żydzi starają się już o to, aby z wami było dobrze, ale namawiajcie chłopca, aby wszystko wziął na siebie“.

Jan Wróbel, zarobnik, odsiadujący karę dwuletniego więzienia za zbrodnię gwałtu publicznego, zeznał: Leżąc w szpitalu z innymi, opowiadaliśmy sobie, co który z nas spłatał. Już wszyscy wypowiadali się, tylko jeden Marceli był bardzo skromny. Czego się wstydzisz? zapytałem — wszak my cię sądzić nie będziemy. Zaczął więc opowiadać, że go żyd namówił, aby za 50 złr. zabił dziewczynę, która była żydowi nie na rękę, po pijanemu wziął tedy siekierę i dwa razy pałnął dziewczkę w łeb. W kilka dni później dowiadujemy się, że Marceli odwołał w sądzie wszystkie swoje zeznania. Jakież ty głupi—

powiedziałem — ty całkiem jak prosty pastuch; jednego dnia się przyznajesz a na drugi odwołujesz. Po cóż się przyznał zaraz? „Ba — powiedział Marceli — nie było nikogo, kto by mnie pouczył, że nie trzeba się przyznawać“. A któż cię teraz tak nauczył! „Inni złodzieje“. Innym razem mówił znowu Marceli: „Musiałem się przyznać, bo byłem głodny; przez dwa dni nie, a nie nie jadłem, a sędzia posadził mnie koło stołu, kazał dać barszczu — ja jadłem i gadałem“.

Na zeznanie wszystkich powyższych świadków odpowiada Stochliński stereotypowo przy konfrontacji: To nie prawda; ja nie pamiętam; ja miałem zepsuty rozum.

Obronca dr. Koppel uprasza o wezwanie do rozprawy jako świadka lekarza więziennego, który wyjaśni, jaki był stan fizyczny i umysłowy Stochlińskiego, gdy w więzieniu opowiadał swoim towarzyszom szczegóły dokonywanej zbrodni.

Prokurator sprzeciwia się temu wnioskowi, a natomiast wnosi, aby przywołać dozorcę więźniów p. Domino.

Uchwała zapadnie później.

Przed przesłuchaniem następnego świadka wypytał p. przewodniczący Mojżesza i Gittlę Ritterów, zjadł w ich domu wzięła się mała siekierka, na której miano widzieć ślady krwi i co robiono tą siekierką? Zapytani odpowiedzieli, że siekierka ta pochodzi z grabieży a leżała u nich od 1 1/2—2 lat, że służyła do „siekania żarn“ a przed ślubem Beili obeciano nią główki gęsiom. Czynnoscia tą miała się zajmować głównie Gittla, przybierając sobie niejaką Chanę Rüdela, która przywołała do sali zeznała pod przysięgą, że tą siekierką odcinała istotnie główki i nogi gęsiom, rozkawałkowała jałowkę i t. p. poczem rzuciła siekierkę pod szafę, gdzie ją znalazł p. Maj.

Prokurator, dopatrując sprzeczności w zeznaniach Rüdelowej, poczynionych pod przysięgą, domaga się zastosowania §. 277 pos. kar. i stawienia tego świadka przed sądzia śledczym.

Dr. Pogonowski nie widzi żadnych sprzeczności i prosi o odrzucenie powyższego wniosku.

Przewodniczący zamierzał odczytać protokolarne zeznanie świadków: Marcina Mniecha, Markiewicza i Sieczkowskiego.

Dr. Pogonowski sprzeciwia się czytaniu tych protokołów, albowiem nie zostały spisane po myśli §. 252 proc. kar.

Prokurator domaga się odczytania, albowiem protokoły te figurują w sprawie prawomocnego już aktu oskarżenia.

Trybunał po krótkiej naradzie, załatwiając wszystkie niezalatwione wnioski pp. prokuratora i obrońców, uchwalił: Nie wzywać do rozprawy, jako świadków rabinę rzeszowskiego; Salomona Neumana, męża Beili, lekarza więziennego, nie czytać protokolarnych zeznań Macha, Markiewicza i Sieczkowskiego nie przychylił się dalej do wniosku prokuratora co do Rüdelowej a natomiast uchwalił wezwać jako świadka dozorcę więźniów p. Domino.

Prokurator zgłasza ewentualne wniesienie zażalenia nieważności a co do zeznań Marcina Mniecha, Markiewicza i Sieczkowskiego wnosi, aby tych świadków przywołać do rozprawy.

Temu ostatniemu wnioskowi sprzeciwia się znowu dr. Pogonowski a trybunał przychylił się do jego zapatrywania.

Na tem zakon-zono dzisiejsze posiedzenie.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Towarzystwo dla spraw przemysłu naftowego.

(Telegram Gazety Lwowskiej).

Gorlice, dnia 14 grudnia.

(S.) W lokalu towarzystwa dla opieki i rozwoju przemysłu naftowego odbyło się dziś doroczne zgromadzenie tego towarzystwa. Przewodniczył poseł Gorajski, z komitetu obecni byli pp. Skrzyński, Klobassa i Biechoński; ze Lwowa inżynier Syroczyński.

Sprawozdanie z czynności wydziału towarzystwa i z usiłowań podjętych celem zjednoczenia sobie należnego poparcia u władz autonomicznych i rządowych przyjęto z wdzięcznością. Przewodniczący podniósł z osobna doniosłość poparcia uzyskanego w Wydziale krajowym przez przyznanie subwencji na czasopismo „Górnik“. Rachunki z roku ubiegłego i budżet na rok przyszły przyjęto w myśl wniosków komisji kontrolującej i wydziału. Członkami honorowymi zaimponowano pp. Mikołaja Fedorowicza i Stanisława Znamirowskiego.

Przechodząc do spraw ogólnych a głównie do przyszłości przemysłu naftowego

wobec nowej ustawy podatkowej uchwalono na wniosek Klobasy wnieść petycję do ministerstwa skarbu i delegacji galicyjskiej w Wiedniu i zwrócić w niej uwagę na konieczność podniesienia cła od snrowca i destylatu importowanego do monarchii z Rumunii. Przykłady konkurencji, jakie rumuński produkt robi krajowemu wyrobowi, są rzeczywiście niepokojące. Petycja będzie przesłana do poparcia izbom handlowym wraz z wnioskiem zaprowadzenia niższej taryfy krajowej dla produktów naftowych w wewnętrznym transporcie i ku Węgom, na wzór tego, co już uzyskano w transporcie ku Wiedniowi.

Po uchwaleniu tych wniosków zarządzone składkę na fundusz celem uczczenia zasług ś. p. Ignacego Łukasiewicza i subskrybowano na ten cel przeszło 1.000 zł. Fundusz ten przeznaczony będzie na wynagrodzenie robotników górniczych, którzy się odznaczyli pracowitością i moralnością a głównie odwagą przy ratowaniu kolegów w niebezpieczeństwie i na wybiecie medalu, którym w kilkuletnich odstępach nagradzane być mają ważne zasługi, położone około naftowego przemysłu w kraju.

OSTATNIA POCZTA

Piszą nam z Wiednia: Odroczenie Rady państwa na święta nastąpi prawdopodobnie dopiero we wtorek, gdyż rozprawy nadto się przewlokły. Główne zasady rządowego projektu ustawy o melioracjach zostały w komisji przyjęte. Sprawozdawcą wybrany ks. Czartoryski.

Izba panów odbyła wczoraj posiedzenie, na którym był obecny także hr. Beust, zaś nowomianowany członkiem Izby arcybiskup lwowski obrządku orm. ks. Issakowicz złożył ślubowanie. Po otwarciu posiedzenia prezes Izby poświęcił gorące wspomnienie pamięci zmarłego członka Izby hr. Krasickiego i zawiadomił, że prof. Arneht złożył mandat członka komisji szkolnej. Następnie prezes ministrów hr. Taaffe zawiadomił urządzenie Izby o strasznych klęskach, jakie nawiedziły we wrześniu i październiku Tyrol i Karyntię i o przedsięwziętych środkach celem ulżenia wynikłej zjad powszechnej niedoli, przyczem przedłożył odnośne projekta ustaw wyrażające nadzieję, że Izba zgodzi się na udzielenie tym krajom proponowanej przez rząd pomocy. (Oklaski). Na wniosek hrabiego Falkenhayna przedłożenia te przekazano natychmiast komisji budżetowej.

Nastąpiło pierwsze czytanie rozporządzenia całego gabinetu z d. 20 czerwca b. r. o zawieszeniu sądów przysięgłych w okręgu kotarskim, które odesłano do komisji prawniczej. Ustawę o prowizoryum budżetowym w pierwszym kwartale 1883 roku przyjęto w drugim i trzecim czytaniu jednogłośnie. Izba wybrała wreszcie hr. Jelerediego 51 głosami przeciw 2 członkiem komisji prawniczej.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby deputowanych komisja budżetowa przedłożyła sprawozdanie o wniosku rządowym w sprawie zwiększenia uchwalonego w roku 1882 kredytu na budowę kolei arulańskiej. Projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia dodatku do ordynacji wyborczej, tyjące się galicyjskich okręgów w wyborczych włościańskich, został przyjęty bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu. Następnie obradowano w dalszym ciągu nad ustawą przemysłową.

Do *Pol. Corr.* donoszą z Petersburga, że wiadomość podana przed niejakim czasem w dziennikach o zamordowaniu agenta policyjnego, który w r. 1881 aresztował Zofję Perowską, jest fałszywa. W ostatnich czasach żaden agent policyjny rosyjski nie został zamordowany.

Parlament niemiecki odroczył się wczoraj do 9 stycznia p. r.

Izba niższa sejmu pruskiego rozpoczęła dzisiaj pierwsze czytanie ustaw o zniesieniu podatku klasycznego dla czterech klas najniższych i zaprowadzeniu podatku konsensusowego (*Licenzsteuer*). Centrum głosować będzie przeciw *Licenzsteuer*, lecz za zniesieniem podatku klasycznego. Celem pokrycia wynikłego zjad niedoboru postawi wniosek, żeby zniesiono niektóre ulgi w podatkach dotychczas zaprowadzone. Czy centrum wniosek swój przeprowadzi, zależy będzie od stanowiska, jakie inne stronnictwa wobec niego zajmą.

Minister wyznań i oświaty przedłożył Izbie pruskiej wykaz prestacji za trzymany od 15 czerwca 1881 do tego

dnia r. 1882 kościołom i duchowieństwu katolickiemu w Prusiech. Z wykazu tego pokazuje się, że w powyższym okresie zatrzymano ogółem 1,214,457 marek, z czego na archidiecezję gnieźnieńsko-poznańską przypada 203,657 m. Ponieważ z roku 1880/81 pozostało z funduszu prestatyjnego 12,213,319 marek, wpłynęło zaś za rok 1881/82 1,214,457 marek, przeto ogólna suma zaoszczędzonych na kościele katolickim zaległości wynosi 13,427,776 marek.

Z Meulan pod Quimperle we Francji donoszą o zaszyłych niepokojach z powodu usunięcia oznak religijnych z szkoły.

Reporter paryskiego *Figaro* Giffard przekonał się osobiście, że znany przywódca socjalistów rosyjskich ks. Krapotkin bawi w Thonon nad jeziorem genewskim a zatem w granicach Francji. Prowadzi on bardzo ożywioną korespondencję i jak domyśla się Giffard przygotowuje jakiś nowy zamach w Rosyji. Na podstawie zebranych szczegółów Giffard wzywa ministra spraw wewnętrznych, ażeby z tym agitatorom postąpił tak jak Szwajcary, to jest wzbronil mu pobytu w granicach Francji.

Doniesienia londyńskie zapewniają, że Gladstone nie ustąpi z gabinetu, pragnie tylko zmniejszyć ciężar swego urzędu przez złożenie kancelarstwa skarbu i odpowiednie uzupełnienie gabinetu.

Rozprawa sądowa przeciw agitatorom irlandzkim Davittowi i Healemu została odroczone na czas nieograniczony.

Obrady parlamentu włoskiego nie przedstawiają obecnie żadnego interesu dla publiczności zagranicznej, ponieważ z powodu choroby dwóch ministrów Depretisa i Manciniego, Izba może się zajmować tylko sprawami lokalnego znaczenia. Minister Mancini jest już wprawdzie zdrowszy, ale jeszcze nie może wychodzić i nie bywa na posiedzeniach parlamentu, zaś minister-prezydent Depretis, jakkolwiek także przychodzi do zdrowia, jest jednak jeszcze tak osłabiony, że dotąd nie mógł przyjąć wizyty Giersa

Wbrew wczorajszemu doniesieniu o bliskim wyjeździe Giersa z powrotem do Petersburga, dzienniki donoszą dzisiaj, że rosyjski minister spraw zagranicznych uda się wkrótce na dłuższy pobyt do Neapolu lub Sorrento.

Ostateczny rezultat wyborów w Bułgarii jest taki, że w trzynastu okręgach wybrano znaczną większością kandydatów konserwatywnych, zaś w czterechastym sofijskim zaszyły nieprawidłowości, w skutek czego wybory nie mogą być uznane za stanowe. W liczbie wybranych znajduje się 12 muzułmanów.

Wkrótce wydany będzie ukaz książęcy zwołujący zgromadzenie narodowe bułgarskie na dzień 21 grudnia r. b.

Okazuje się, że już i najbliższe otoczenie sułtana przyszło do przekonania, iż niemierny spisek Fuada-baszy wcale nie istniał. Fuad-basza został wypuszczony z więzienia i zatrzymał stanowisko adju-tanta sułtana.

W komisji międzynarodowej mającej się zająć się załatwieniem sprawy odszkodowań w Egipcie zasiadają będą reprezentanci Francji, Anglii, Austrii, Niemiec, Włoch, Rosyji, Grecji i Turcji a nadto Belgia, Holandia, Szwajcaryja, Hiszpania i Portugalia zamianują wspólnego reprezentanta. Prezesem i wice-prezesem komisji zamianowani będą Egipcjanie.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Berlin, 14go grudnia. Parlament niemiecki odrzucił wniosek socjalistów żądający przejścia do porządku dziennego nad memoriałem rządowym, wykazującym potrzebę utrzymania nadal tak zwanego małego stanu oblężenia w Berlinie, Hamburgu i Lipsku. W imieniu postępców oświadczył dep. Richter, że będzie głosował za wnioskiem socjalistów, zaś w imieniu centrum oświadczył

dep. Windthorst, że stronnictwo to przyjmuje do wiadomości wspomniany memoriał. Następne posiedzenie odbędzie się dnia 9 stycznia 1883 r.

Berlin, 14 grudnia. *Nordd. Allg. Ztg.* dowiaduje się, że rząd angielski wkrótce uczyni mocarstwom należącym do konferencji propozycję względem kanału suezkiego, a mianowicie w sprawie oddania bezpieczeństwa żegluga po kanale pod opiekę międzynarodową. Prawdopodobnie propozycje te znajdą życzliwe przyjęcie. W poczuciu sprawiedliwości wzięte zostaną także pod uwagę interesy mocarstw posiadających kolonie a niereprezentowanych na konferencji, to jest Holandii i Hiszpanii. Mocarstwa te pragnęłyby wyrazić w tym przedmiocie swoje życzenia, które niezawodnie zostaną chętnie uwzględnione.

Rzym, 14 grudnia. (*Tel. agencji Stefaniago*). Anglia wkrótce rozeszle urzędowe zaproszenia na konferencję, która ma załatwić wszystkie kwestye zostające w związku ze sprawą żegluga na Dunaju. Konferencya zapewne zbierze się w styczniu.

Rzym, 14 grudnia. Izba deputowanych wybrała komisję dla rozważenia wniosku rządowego, orzekającego unieważnienie mandatu deputowanych, którzy odmówią złożenia przysięgi albo w przeciagu dwóch miesięcy od sprawdzenia wyboru faktycznie jej nie złożą. Wszyscy członkowie komisji są wnioskowi temu przychylni.

Wiedeń, 15 grudnia. (*Tel. pryw.*) Klub hr. Coroniniego ukonstytuował się wczoraj. Przewodniczącym obrany hr. Coronini, zastępcą hr. Dubsky, trzecim członkiem wydziału dep. Kowalski. Klub przyjął nazwę klubu lewego środka.

Wiedeń, 15 grudnia. (*Tel. pryw.*) Słychać, że w ministerstwie skarbu opracowuje się projekt przedłożenia o nowym podatku giełdowym.

Wiedeń, 14 grudnia. (*Tel. pr.*) Rada szkolna okręgowa wiedeńska obradowała wczoraj nad programem postępowania wobec odrzucenia przedstawień rady szkolnej krajowej w przedmiocie czeskiej szkoły ludowej. Wszyscy członkowie rady, z wyjątkiem jednego, postanowili złożyć mandat.

Wiedeń, 15 grudnia. (*Tel. pryw.*) *Neue fr. Presse* donosi, że Wiktor Hugo udać się miał do Najj. Pana z prośbą o ulaskawienie Oberdanka. Studenci wloscy urządzają rozległą agitację za ulaskawieniem.

Wiedeń, 15 grudnia. (*Tel. pryw.*) Do *Wiener Allg. Ztg.* donoszą z Petersburga o różnych bliskich zmianach w gabinecie petersburskim. Wstąpienie do gabinetu hr. Ignatiowa uważanem jest za możliwe, demisyja ministra wojny generała Wadowskiego zdaje się niewątpliwą, a ustąpienie ministra skarbu Bungego jest bardzo bliskie.

Praga, 15 grudnia. (*Tel. pryw.*) *Politik* potwierdza wiadomość, że rozwiązanie sejmu czeskiego zostało postanowione, ale wybór chwili, w której to ma nastąpić, jeszcze nie nastąpił.

Pokrok donosi, że otwarcie wydziału medycznego w uniwersytecie pragskim w roku szkolnym 1883 jest zapewnione.

Berlin, 15 grudnia. (*Tel. pr.*) Uważają tu za fakt znaczący, iż *Nordd. Allg. Ztg.* przedrukowała na naczelnym miejscu, dosłownie, bez komentarzy, ustęp z artykułu *Köln. Ztg.* donoszący, że przymierze austriacko-niemieckie jest obronem przeciwko

każdej zaczepce skierowanej z dwóch stron na jedno z państw sprzysiężonych. Tą samą tendencją, która przedrukowanie tego artykułu spowodowała, zdaje się być podyktowany artykuł *Voss. Ztg.* w którym powiedziano, że spadek waluty rosyjskiej przypisać należy uzbrojeniu rosyjskim. Artykuł ten dodaje, że Giers i hr. Tołstoj, których polityka jest umiarkowaną, stanowią mniejszość w gabinecie petersburskim.

Frankfurt, 15 grudnia. *Frankfurter Ztg.* donosi według telegramów z Filadelfii, że powodem wczorajszej niżki w cenach nafty jest odkrycie nowego źródła, które daje dziennie po 500 *barrel*,

Petersburg, 15 grudnia. (*Tel. pryw.*) Szambelan Iwan Szwicz (?) mianowany został gubernatorem Rygi. Otrzymał on od ministra spraw wewnętrznych hr. Tołstoja instrukcję, aby gorąco stanął w obronie Niemców w prowincjach nadbałtyckich i położył koniec agitacyom Łotyszów i Estonów.

Kotar, 15 grudnia. (*Tel. pr.*) Dziennik urzędowy cetyński ogłasza nominację biskupa z Ostrogu Ljubisz arcybiskupem i metropolitą Czarnogóry.

Sofia, 15 grudnia. Zgromadzenie narodowe zwołane do Sofii na 20 grudnia.

Paryż, 15 grudnia. *Union* donosi w telegramie z Rzymu, że rokowania między Watykanem a Rosyją doprowadziły do zupełnego porozumienia. Warunki ułożonego *modus vivendi*, już podpisane, mają być bardzo korzystne.

Przed trybunałem przysięgłych w Rion rozpoczęła się rozprawa w procesie przeciw uczestnikom zaburzeń w Montceau-les-Mines.

Rzym, 15 grudnia. Mancini przedłożył Izbie Księgę Zieloną z dokumentami o sprawie egipskiej.

Londyn, 15 grudnia. *Pall Mall Gazette* oświadcza, że jest upoważniona do ogłoszenia, że Gladstone ustąpił z urzędu kancelarza skarbu, które to stanowisko w gabinecie obejmie Childers.

Dublin, 15 grudnia. Dwaj robotnicy nazwiskiem Byrne i Hanlon uwięzieni zostali jako współwinni zamordowania Cavendisha i Burkego. Identyfikacja ich sprawdzili osoby, które w czasie zbrodni obecne były w parku.

Wiedeń, 15 grudnia. Na posiedzeniu Izby deputowanych wniesione zostały dwa przedłożenia rządowe w przedmiocie przeznaczenia na zapomogę dla Tyrolu 4,000,000 złr., a dla Karyntyi 150,000 złr.

Minister rolnictwa przedkłada projekta ustawy o pracy małoletnich robotników i kobiet, w zakładach górniczych, określające czas pracy dziennej i zastrzegające wypoczynek świąteczny.

Ustawa o podwyższeniu kredytu na kolej arulańską przyjęta została bez dyskusji.

Berlin 15 grudnia *Nord. Allg. Ztg.* dowiaduje się iż ze względu na wielokrotnie skonstruowany fakt iż Francuzi niechętnie zaopatrują się w produkta przemysłu niemieckiego, powzięty został zamiar podwyższenia cła od sprowadzanych z Francji win musujących i tak zwanych *articles de Paris*.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 15 grudnia 1882, godzina 10 min. 40. Akcje kredytowe 283.50, Anglo-Anstr. 116.50, Unionbank 110.40, Kolej Karola Ludw. 295.25, Południowa 135.80, Renta papierowa —, Galicyjskie listy zastawne —, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny —, Losy z roku 1850 —, Napoleondier 9.47. Rubel papierowy 1.16 1/4. Uspolebienie mdle.

Telegramy zbożowe z d. 14 grudnia. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogram. 9.75 do 10.50 zł., żyto — do — zł., jęczmień — do — zł., kukurudza — do — zł., owies — do — zł., okowita per 10.000 liter procent 31.75 do 32 — zł. Buda-Peszt: Przenica 100 kilogr. (na wiosnę) 9.42 do 9.45 zł., rzepak (sierpień-wrzesień) — do 13.25 zł. Berlin: Pszenica 30tka (maj-czerwiec) 175 — m., żyto — m., spirytus 51.30, olej rzepakowy 65 — m. Szczecin: Pszenica —, rzepak —. Paryż: maki 159 kilogr. 61.10 fr., olej rzepakowy 84.25 fr., spirytus — fr. Wrocław: Pszenica —, żyto —, owies —, spirytus —, kukurudza —. Kolonia: Pszenica —.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński

Przyjechali do Lwowa

dnia 15 grudnia 1882 r.

Hotel George'a

Pp. J. hr. Olizar z Wołynia. A. Podhoroński z Wołynia. W. Niezabitowski z Laszek. L. Michałowski z Krokowa.

Hotel Europejski.

Pp. A. de Blanc z Lüttich. A. Deutsch z Wiednia. J. Phoites z Ameryki.

Hotel Langa. Pp. C. Hübler z Wiednia. T. Bredt z Tłumacza. A. Schweinburger z Wiednia.

Hotel Angielski.

C. Lekczyński z Remenowa. W. Kozłowski z Peretoki. A. Ligoszewski z Nowego-Sącza. I. Dworzak z Tehłowa. I. Piastaszek z Pruchnika. Dr. L. Cwiklicer z Podhajec. T. Smarzewski z Krakowa.

Hotel Warszawski.

Pp. W. Remer z Krakowa. S. Piegłowski z Podola ross. T. Pawik z Krakowa. A. Wojda z Krakowa. H. Schreier z Ottyni.

Spostrzeżenia meteorologiczne

z dnia 15 grudnia 1882 o godzinie 7 rano. Barometr 783.9mm. przy temp. 0°C. Psychrometr suchy - 1. °C. Psychrometr wilgotny - 14°C. Prężność pary 4.8mm. Wilgoć 91%. Zachmurzenie 10. Wiatr SEI. Ozon 8.

Temperatura powietrza - 1.5°C.

Barometr idzie w górę.

Stan barometru nad poziom morza 765.1mm.

Pociągi kolejowe.

(podług zegaru lwowskiego)

Przychozą do Lwowa.

Z Czerniowiec: o godz. 10 min. 0 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 4 min 5

rano i o godz. 3 min. 52 po południu pociąg mieszany;

Z Podwoleczysk: na dworzec w Podzamczu o godz. 10 min. 20 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min. 13 rano i o godz. 3 min 39 po południu pociąg mieszany.

Z Podwoleczysk: na dworzec główny lwowski, o godz. 10 min 32 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min 50 rano i o godz. 4 min. 12 po południu pociąg mieszany.

Ze Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 8 min 20 pociąg omnibusowy; wieczór o godz. 8 min. 20 pociąg mieszany.

Z Krakowa: o godz. 5 min. 40 rano pociąg pospieszny; o godz. 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy; o godz. 11 min 20 przed południem mieszany.

Odchodzą ze Lwowa.

(podług zegaru lwowskiego).

Do Krakowa: o godz. 10 min. 50 przedpołudniową pociąg pospieszny, o godz. 4 min 53 rano pociąg osobowy, o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany.

Do Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany; wieczór o godz. 5 min. 45 pociąg omnibusowy.

Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min 10 po południu i o godz. 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.

Do Podwoleczysk: z głównego dworca, o godz. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min 30 po południu i o godz. 10 min. 33 wieczór pociąg mieszany.

Do Podwoleczysk: z dworca w Podzamczu, o godz. 6 min. 10 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 52 po południu i o godz. 11 min 1 wieczór pociąg mieszany.

Wet. lekarz

Józef Langhaus

mieszka w budynku głównym c. k. szkoły weterynaryi ul. Na rurach 1, 31 i ordynuje od godziny 8—10 przed południem. (8398 1-3)

Cennik lwowskiej lzby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 14 grudnia 1882.

Table with columns for 'płaca żądają waluta austr.', 'złr. et.', and 'złr. ct.' containing various market rates for goods like flour, oil, and sugar.

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 12 grudnia 1882

Table with columns for '1. Dług państwa', '2. Obligacje', and '3. Akcje' listing various government and corporate securities.

Table with columns for 'płaca żądają' and 'pociąg' listing exchange rates for various currencies and bank notes.

Table with columns for 'płaca żądają' and 'pociąg' listing exchange rates for various currencies and bank notes, including gold and silver rates.

WZWIENNIKA URZĘDOWY

Licytacje.

L. 4709. (8336 1-3) W dniach 20 grudnia 1882, 19 stycznia i 20 lutego 1883 odbędzie się przy- musowa sprzedaż realności nietabularnej, pod nr. konsk. 154/181 w Straszewicach położonej, dłużników nieobjętej masy po s. p. Janie Sozańskim i Kaśki Sozańskiej własnej, w tutejszym c. k. sądzie na rzecz Zakładu kredyt włośc na zaspokojenie sumy 200 zł. w. a. z pn. każdym razem o godz. — przedpołudniem z tem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta za cenę szacunkową lub wyżej niej, zaś na trzecim także niżej tejże sprzedaną będzie. Cena szacunkowa 350 zł. Wadyum 35 zł. Resztę warunków w tutejszej registraturze. C. k. sąd powiatowy. Staremiasto, dnia 22 września 1882.

Kuratorem wierzycieli, którzyby po dniu 26 lipca 1882 do hipoteki weszli, lub którzyby uchwała licytacyjna doręczoną być nie mogła przed terminem ustanowionym zostaje adw. dr. Władysław Wilkosz z substytucją adw. dr. Schoena. Kraków, 3 listopada 1882. L. 5580. (8261 1-3) C. k. sąd powiatowy w Tyśmienicy zawiadamia, że celem wydobycia prensyi Perli Samuela w kwocie 58 złr. z pn. sprzedawac się będzie w drodze przymusowej licytacji realność pod nr. 60 w Tyśmienicy położoną, ciała tabularnego ntestanowiąca do dłużnika Hawryły Ferenczuk należąca w trzech tabelach mianowicie: dnia 28 grudnia 1882, d. 30 stycznia 1883 i dnia 26 lutego 1883 zawsze o godzinie 10 rano w sali tutejszego sądu z tem, że na trzecim terminie realność ta też poniżej ceny szacunkowej kupioną być może. Cena wywołania wynosi 320 zł w. a. zaś wadyum 32 zł. w. a. Resztę warunków licytacji i także protokół egzekucyjny grabieży i oszacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze D. u. s. C. k. sąd powiatowy. Tyśmienica, d. 6 listopada 1882. L. 5420. (8338 1-3) W dniach 20 grudnia 1882, 19 stycznia 1883 i 20 lutego 1883 odbędzie się przymusowa sprzedaż realności nietabularnej pod nr. konsk. 179 subrep 199 w Lemnie wielkiej położonej dłużnika Piotra Schlagena własnej, w tutejszym c. k. sądzie na rzecz Zakładu kredyt. włośc. na zaspokojenie sumy 95 złr. 92 et w. a. z pn. każdym razem o godzinie — przed południem z tem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta za cenę szacunkową lub wyżej niej, zaś na trzecim także niżej tejże sprzedaną będzie.

Cena szacunkowa 300 złr. Wadyum wynosi 10 pr. (to j. 30 zł.) Resztę warunków w tutejszej registraturze. C. k. sąd powiatowy. Staremiasto, d. 31 października 1882. L. 9162. (8362 1-3) Dnia 27 grudnia 1882, dn. 26 stycznia 1883 i dnia 27go lutego 1883 zaw- sze o godzinie 10 rano przedsięwzięta zostanie w tut. sądzie publiczna przy- musowa sprzedaż realności pod numer. 1-3/232 w Tyśmienicy położonej wedla ks. L. 26342. (8483 1-3) Celem wydzierżawienia prawa poboru podatku konsumcyjnego od mięsa w okręgach dzierżawnych niżej poszczególnionych na czas od 1 stycznia 1883 do końca grudnia 1883 lub też do końca grudnia 1884, z prawem wypowiedzenia lub bezwarunkowo na lata 1883 do 1885 odbędzie się w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu we Lwowie w dniu niżej o- znaczonej czwarta publiczna licytacja. Ceny wywołania rocznego czynszu są niżej wyrażone. Wadyum złożyc się mające wynosi 10 pr. ceny wywołania. Oferty pisemne zaopatrzone w przepisane wadyum winny być wniesione najpóźniej do 21 grudnia 1882 do godziny 2 po południu do rąk Naczelnika c. k. powiatowej Dyre- kcji skarbu we Lwowie. Blizsze warunki licytacji mogą być przejrzane w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu we Lwowie i u wszystkich nadzorów straży tutejszego powiatu.

dom. VII pag 37 n. 1, 2, 3, 4, 5, haer. cia- ło tabularne stanowiącej do Józefa Herdan należącej na zaspokojenie pretensyi Wincen- tego Schuberta w kwocie 1000 zł w. a. z pn. Cena wywołania wynosi 80 zł. a. w., zaś wadyum 8 zł. w. a. Resztę warunków, tudzież protokół o- szacowania można przejrzeć w tut. registra- turze, zaś o zaległościach podatków można dowiedzieć się w c. k. urzędzie podatkowym w Tłumaczu. Z c. k. sądu powiatowego. Tyśmienica, 1 grudnia 1882. Liczba porządkowa, Podług klasy taryfy, Cena wywo- lania ro- cznego czyn- szu od mięsa, Licytacyjna odbędzie się od godziny 9 rano do 2 po- południu w c. k. pow. Dy- rekcji skarbu we Lwowie dnia

Table with columns for 'Liczba porządkowa', 'Podług klasy taryfy', 'Cena wywo- lania ro- cznego czyn- szu od mięsa', and 'Licytacyjna odbędzie się od godziny 9 rano do 2 po- południu w c. k. pow. Dy- rekcji skarbu we Lwowie dnia'. It lists three items: 1. Bóbrka z 39 miejscowościami, 2. Rozdół z 13 miejscowościami, 3. Żurawno z 36 miejscowościami.

der Zeitschrift „Caslavske listy“ Nr. 17 vom 2. December 1882 wegen des Artikels „Pravevinnym bubakem“ nach § 300 St. G. verboten.

Das k. k. mähr.-schles. Oberlandesgericht als Gerichtshof II Instanz hat nach Anhörung des k. k. Oberstaatsanwalts-Stellvertreters mit dem Erkenntnis vom 15. November 1882, Z. 11428, die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Silesia“ Nr. 124 vom 15. October 1882 wegen des Artikels „Teichner unpolitische Briefe“ nach § 65 a St. G. verboten.

(7931)

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 91 der periodischen Druckschrift „Oesterreichisch-ungarische Militär-Zeitung Bedette“ vom 12. November 1882 enthaltenen zweiten Artikels mit der Aufschrift „Jedem was er verdient“ das Vergehen nach § 300 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 14. November 1882.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 198 der periodischen Druckschrift „Dester-ungar. Lloyd“ vom 0. November 1882 enthaltenen ersten Artikels mit der Aufschrift „Aus Nah und Fern“ in der Stelle von „Wir sind es in Oesterreich“ bis „Macht der Bajonnette ab“ das Verbrechen nach § 65 a St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 14. November 1882.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nr. 46 der periodischen Druckschrift „Extrapost“ vom Sonntag, den 12. November 1882 enthaltenen ersten Artikels mit der Aufschrift „Juden hinaus“ das Vergehen nach § 300 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 14. November 1882.

Das k. k. Landesgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 4. November 1882, Z. 30528, die Weiterverbreitung der in Zürich erscheinenden Zeitschrift „Der Socialdemokrat“ Nr. 40 vom 1. October 1882 wegen des Artikels „Avis an die Abonnenten und Correspondenten des „Socialdemokrat“ nach § 300 St. G., wegen des Artikels „Der Hunger und die Revolution“ nach den §§ 58 c und 59 c St. G., wegen des Artikels „Aus England“ nach den §§ 58 b und c und 59 c St. G., wegen des Artikels „Vom Kaisertag in Breslau“ nach § 65 a St. G., endlich wegen des Aufrufes „Parteienoffen“ nach § 310 St. G. verboten.

Das k. k. Landesgericht als Strafgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 3. November 1882, Z. 30423, die Weiterverbreitung der in Zürich erscheinenden Zeitschrift „Der Socialdemokrat“ Nr. 41 vom 5. October 1882 wegen des Artikels „Avis an die Abonnenten und Correspondenten des „Socialdemokrat“ nach § 300 St. G., wegen des Aufrufes „Parteienoffen!“ nach § 310 St. G., dann wegen des Artikels „Oesterreich-Ungarn“ nach § 65 a St. G. verboten.

Das k. k. Kreisgericht in Leitmeritz hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 3. November 1882, Z. 8187 Stf., die Weiterverbreitung der Zeitschrift „Leptitz-Schönaauer Anzeiger“ Nr. 82 vom 28. October 1882 wegen des Artikels „Das Tisch-tuch ist entzwei“ nach § 65 St. G., wegen des Artikels „Ergebnisse vom Landtage“ nach § 63 St. G., dann wegen der Gedichte „Gebet der Deutschen zu ihren Brüdern“ und „Zwieflei Lebensläufe“ und § 302 St. G. verboten.

Das k. k. Kreisgericht als Preßgericht in Steier hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 8. November 1882, Z. 11535 Stf., die Weiterverbreitung der Trautenauer Zeitung Nr. 44 vom 4. November 1882 wegen des Artikels „In Ungnade“ nach § 63 St. G. verboten.

Das k. k. Kreisgericht als Preßgericht in Böhmen-Leipa hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft mit dem Erkenntnis vom 11. No-

vember 1882, Z. 6492, die Weiterverbreitung der „Kumburger Zeitung“ Nr. 89 vom 8. November 1882 wegen des Leitartikels „Matthäus 24, 13“ nach § 65 a St. G. verboten.

Das k. k. Oberlandesgericht in Brünn hat mit dem Erkenntnis vom 18. October 1882, Z. 10238, das Verbot der Weiterverbreitung der Zeitschrift „Silesia“ Nr. 109 vom 10. September 1882 aufgehoben.

(7984)

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 979 der periodischen Druckschrift „Wiener Allgemeine Zeitung“ (Morgenblatt) vom 17. November 1882 enthaltenen Artikels mit der Aufschrift „Wien, 16. November“ in der Stelle von „Wir betrachten es als ein Glück“ bis „Kannegießer oder alte Weiber“ das Verbrechen nach § 65 a St. G. resp. Art. II des Gesetzes vom 17. December 1862, Nr. 8 R. G. Bl. vom Jahre 1863 begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 19. November 1882.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 46 der periodischen Druckschrift „Vorwärts“, Zeitschrift für Buchdrucker und verwandte Interessen, do. 17. November 1882 unter der Aufschrift „Der Kampf um die Ehre“ enthaltenen Artikels in den Stellen von „Die von gewisser Seite“ bis „der Brotherrn entgegen zu treten“ und von „Männer, welche nun zum drittenmal“ bis „man die Gewalt fühlen“ das Vergehen nach § 302 St. G. begründe; ferner des in derselben Nummer enthaltenen 5. Artikels mit der Aufschrift „Die Journalistik und die Arbeiter“ in der Stelle von „Jede Partei hat ihre Vertretung“ bis „kleiner Bruchtheil der Gesamtbevölkerung“ das Vergehen nach Art. III des Gesetzes vom 17. December 1862, Nr. 8 R. G. Bl. für 1863 resp. § 300 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 19. November 1882.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 22 der periodischen Druckschrift „Schneider-Fachzeitung“ vom 16. November 1882 enthaltenen zweiten Artikels mit der Aufschrift „Socialpolitische Rundschau. Ereignisse in Wien“ in der Stelle von „Montag den 30. v. M.“ bis „an diesem blutigen Rencontre?“ das Vergehen nach §§ 300 und 305 St. G., und der Inhalt des auf der letzten Seite enthaltenen Aufsatze mit der Aufschrift „Eingesehen“ in der Stelle von „Da plötzlich wurde ich“ bis „was drinnen haupf“ das Vergehen nach § 300 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 19. November 1882.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt der nicht periodischen Druckschrift mit dem Titel „Lied. In altdeutscher Manier. Melodie: Befiehl du deine Wege“ Verlag von E. Bernertorfer, Redacteur der „Deutschen Worte“, Genossenschafts-Buchdruckerei, Wien, IX., Alserstraße 32, das Vergehen nach § 302 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 17. November 1882.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt der Druckschrift mit dem Titel „Dr. Martin Luther und das Judenthum von J. Abensitz, Berlin, im Commissionsverlag von Oskar Lorenz“, Druck von Thormann und Gressch, Berlin S. 10, Reffelstr. 17, das Vergehen nach § 302 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 19. November 1882.

Kuratele.

L. 11850. (8222 3—3)
Na mocy uchwały c. k. sądu obwodowego w Kołomyi z dnia 9 listopada 1882, 10672 uznaje się Michała Karp rolnika ze

Sniatyna marnotrawcą i nadaje się mu za kuratora Wasyla Naborniaka rolnika w Sniatynie.
C. k. sąd powiatowy
Sniatyn, 20 listopada 1882.

L. 9575. (8199 3—3)
Wacław Kinezel szewc ze Złoczowa uznany został marnotrawcą. Kuratorem dla niego zamianowany Karol Towarnicki ze Złoczowa.

C. k. sąd obwodowy
Złoczów, dnia 18 listopada 1882.

L. 15518. (8442 1—3)
C. k. sąd powiatowy w Buczaczu ogłasza, iż Wincenty Kret z Podzameczka uchwałę c. k. sądu obwodowego w Stanisławowie z dnia 11 października 1880 l. 11965 za marnotrawcę uznany został, kuratorem dla tegoż jest Pawło Kret w Podzameczku.
C. k. sąd powiatowy
Buczacz, dnia 16 listopada 1882.

L. 4566. (8360 1—3)
Wskutek uchwały c. k. sądu krajowego lwowskiego z dnia 23 września 1882 l. 37593 uznano Andrusza Sanockiego, gospodarza z Prusinowa za marnotrawcę i ustanowiono dla niego kuratora w osobie Semka Michaluka z Prusinowa.

C. k. sąd powiatowy
Belz, dnia 3 października 1882.

L. 4788. (8368)
C. k. sąd powiatowy w Cieszanowie ogłasza, że uchwałę c. k. sądu krajowego we Lwowie z 23 września 1882, l. 39189 Iwan Żuk z Zukowa za marnotrawcę został uznany i że ze sądu tutejszego Stefan Kuszka z Zukowa dla niego kurator m. został zamianowany.

Cieszanów, 14 października 1882.

L. 4548. (8359 1—3)
Wskutek uchwały c. k. sądu krajowego lwowskiego z dnia 23 września 1882 l. 39042 uznano Martochę Staryk z Budynina za marnotrawczynią i ustanowiono dla niej kuratora w osobie Wasyla Kapelusza z Budynina.

C. k. sąd powiatowy
Belz, dnia 1 października 1882.

L. 8274. (8384 1—3)
Uchwałę c. k. sądu obwodowego w Złoczowie z dnia 11 listopada 1882, l. 9258 uznano Ilka Kowala vel Kowalczyka z Radziechowa za marnotrawcę.

Kuratorem ustanowiony Karol Burger z Radziechowa.

C. k. sąd powiatowy
Radziechów, 26 listopada 1882.

L. 9054. (8433 1—3)
C. k. sąd powiatowy w Gródku podaje do powszechnej wiadomości, że Marya Huk właścicielka realności z Dobrzana sądownie za marnotrawczynią uznana została, i że kuratorem dla niej Antoni Fiałkowski z Dobrzana ustanowiony został.

C. k. sąd powiatowy
Gródek, 13 listopada 1882.

L. 15677. (8430 1—3)
C. k. sąd powiatowy podaje do powszechnej wiadomości, iż uchwałę c. k. sądu obwodowego w Nowym-Sączu z dnia 11 listopada 1882, l. 6264 Jan Hajduk z Szymborku uznany został za marnotrawcę kuratorem dla tegoż ustanowiono Józefa Hajduka

C. k. sąd powiatowy
Gorlice, dnia 19 listopada 1882.

Rozmaito obwieszczenia.

L. 12191. (8439 1—3)
Samborski sąd obwodowy zawiadamia Teklę Wyszotrawkową spadkobierczynią Jakóba de Prude Wyszotrawki z miejsca pobytu niewiadomą, że celem doręczenia jej uchwały tegoż sądu z dnia 30 czerwca 1882 l. 5173 w sprawie egzekucyjnej Eleonory Matzowej przeciw Jakóbowi i Józefowi Kornewi dw. im. Wyszotrawkom o 6000 zł. z pn zapadłej, tudzież dalszych uchwał w tej sprawie zapasę mających, ustanowił dla niej kuratorem ad actum adw. dra Ehrlicha, a zastępcą tegoż adw. dra Steuermana w Samborze, niemniej też do wniesienia możliwych zarzutów przeciw likwidacyi wierzytelności do ceny kupna w drodze licytacyi części dóbr Ilnika uzyskanej do wadyum przy pierwszej licytacyi złożonego i do kapitału indemnizacyjnego z tychże dóbr wyznaczono termin na dzień 26go stycznia 1883 godzinę 10tą przed południem.

Wzywa się przeto Teklę Wyszotrawkową, ażeby ustanowionemu kuratorowi stosownej informacji udzieliła, albo innego wskazała sądowi zastępcę.

Sambor, 7go listopada 1882.

L. 418. (8426 1—3)
C. k. Izba notaryalna Samborsko-Przemyska podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż urządowanie p. Michała Orłowicza jako zastępcy c. k. notaryusza w Ko-

warnie przez obsadzenie tej posady ustało, wzywamy przeto wszystkich, którzyby wedle §. 25 ust. not. na mocy prawa zastawu im z ustawy przysługującego pretensye do zaspokojenia z kaucyi tego byłego zastępcy c. k. notaryusza sobie rościli, by takowe w przeciągu sześciu miesięcy tutaj zgłosili, gdyż po upływie tego czasu bez względu na ich pretensye przyzwolenie do wydania papierów publicznych jako kaucyę złożonych udzielone będzie.

C. k. Izba notaryalna Samborsko-Przemyska
Przemysł, dnia 28 października 1882.

Prezydent

Frankowski.

L. 24942. (7827 2—3)
C. k. sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym edyktem p. Eustachego Zakrzewskiego z miejsca pobytu niewiadomego, iż w sporze adw. dra Wawrzyńca Stycznia przeciwko niemu o zapłacenie sumy 2351 zł. 96 ct. w. a. z pn. ustanowionym został kuratorem adw. dr. Leo z substytucją adw. dra Kleina, celem wniesienia obrony w dniach 90 pod rygorem §. 32 u. s. na pozew de praes. 3 listopada 1882 l. 24942.

Wzywa się zatem p. Eustachego Zakrzewskiego, aby w wyz. oznaczonym czasie, albo sam wniósł obronę, albo potrzebne dokumenta ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego obrońcę sobie wybrał, i o tem c. k. sądowi doniósł, w ogóle zaś, aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył, w razie bowiem przeciwnym wynikłe z zaniedbania skutki samemu sobie przypisać będzie musiał.

Kraków, dnia 6 listopada 1882.

L. 4618. (7957 2—3)
C. k. sąd powiatowy w Nizankowicach jako władza kuratelarna, uwiadamia z życia i miejsca pobytu niewiadomego Ignacego Stadnika, że tegoż żona Pelagia Stadnikowa wniosła do tutejszego sądu dnia 25 października 1882 do l. 4618 prośbę o wydanie gotówki 416 zł. 10 ct. w. a. przez Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie jako wynagrodzenie za spaloną połowę budynków pod l. k. 157 w Nizankowicach, Ignacego Stadnika własną, nadesłanej, i że na tę prośbę do dochodzeń wyznaczono w tutejszym sądzie termin na dzień 2go marca 1883, o 9 godzinie przed południem, i dla nieobecnego Ignacego Stadnika ustanowiono kuratora p. Zdzisława Malisza, c. k. notaryusza w Nizankowicach.

Wzywa się zatem z życia i miejsca pobytu niewiadomego Ignacego Stadnika, aby się albo sam zgłosił, albo pełnomocnika ustanowił, i sądowi podał, inaczey rozprawę przeprowadzi się z kuratorem, a on skutki z sąd. wynikłe, sam sobie przypisać będzie musiał.

C. k. sąd powiatowy
Nizankowice, dnia 4 listopada 1882.

L. 3848. (8292 3—3)
C. k. sąd powiatowy w Żmigrodzie podaje do wiadomości, iż upoważnił c. k. notaryusza p. Floryana Obmińskiego do sporządzenia wszelkich aktów spadkowych, sądowego orzeczenia nie wymagających a wedle jurysdykcyjnych norm, kompetencyi tutejszego sądu podlegających, w okręgu powiatu Żmigrodzkiego.

Żmigród, 3 grudnia 1882.

L. 12080. (7845 3—3)
C. k. sąd obwodowy w Samborze zawiadamia z miejsca pobytu i życia niewiadomego pozwanego Antoniego Zieglera i tegoż spadkobierców, że Jan Bukowski i inni wniosli przeciw nim pod dniem 24 października 1882 do l. 12080 pozew o uznanie własności i zaindubnowanie za właścicieli jednej ósmej części realności pod lk. 51 w Samborze dziel. Przemyskiej położonej i że tenże do pisemnego postępowania zadekretowany pozew celem wniesienia pisemnej obrony w 90 dniach dla tychże ustanowionemu kuratorowi adw. Dr. Steuermanowi doręczonym został, któremu pozwani należyte środki do obrony udzielić lub innego zastępcę z powiadomieniem sądu ustanowić mają, gdyż inaczey z tego zle. wyniknąć mogące skutki sami sobie przypiszą.

Sambor, 7 listopada 1882.

L. 10280. (8327)
C. k. sąd powiatowy w Dąbrowy uwiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Jeremiasza Rösslera iż pan Władysław Trzeciński jako kurator masy Ełsiga Sterna przeciw niemu pozew o zapłacenie 40 zł., w załatwieniu który do rozprawy drobiazgowej termin na dzień 10go stycznia 1883, o godzinie 9 z rana wyznaczony, a dla pozwanego kurator w osobie dra Wasikiewicza zamianowany został.

Wzywa się zatem Jeremiasza Rösslera, aby na terminie albo sam się stawił, albo kuratorowi potrzebną informację udzielił, gdyż z zaniedbania wynikłe skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Dąbrowa, dnia 30 listopada 1882.

L. 7086. (8467 1-3)

C. k. sąd powiatowy w Kozowie zawiadamia, że p. Julian Błachowski z Kozłowa wytoczył tu 13 października 1882 pozw sumaryczny przeciwko p. Józefowi Buchowieckiemu z Płauczy wielkiej o zapłacenie kwoty 150 zł. w a. z pn. gdy jednak miejsce pobytu pozwanego Józefa Buchowieckiego nie jest c. k. sądowi wiadome, ustanowiono dla nieobecnego pozwanego kuratora do aktu w osobie p. Stanisława Nowelicza w Kozowie, któremu skargę z wyznaczonym do rozprawy sumarycznej na dzień 16go stycznia 1883 o godz. 9 rano tu w sądzie pod surowością ces. Dekretu nadwor. z 2go grudnia 1845 l. 40443 doręczono, wzywa się przeto pozwanego, aby temu kuratorowi potrzebnej, ku swej obronie dowody przed terminem udzielił, lub osobiście sam do rozprawy się zgłosił, lub też innego pełnomocnika c. k. sądowi przed terminem wymienić gdyż inaczej skutki obrony sam sobie przypisać winien będzie.

C. k. sąd powiatowy Kozowa, 18 października 1882.

L. 7016 (8465 1-3)

C. k. sąd powiatowy w Kozowie powiadamia w c. k. sądzie że p. Deonizy Trzeciak z Taurowa wytoczył tu pod dniem 14go października 1882 l. 7016 skargę przeciwko p. Józefowi Buchowieckiemu o zapłacenie kwoty 335 zł w a. z pn. na którą termin do rozprawy sumarycznej dnia 16go stycznia 1883 o godz. 9 rano wyznaczono, gdy jednak miejsce pobytu pozwanego c. k. sądowi nie jest wiadome, doręcza się skarga ta ustanowionemu dla pozwanego kuratorowi p. Stanisławowi Noweliczowi w Kozowie mieszkającemu, zawiadamia o tem pozwanego przez edykta urzędowej gazety lwowskiej z zawezwaniem ażeby dowody potrzebne ku swej obronie służące temu kuratorowi przed terminem udzielił, lub sam osobiście zgłosił się do rozprawy lub też innego pełnomocnika do obrony c. k. sądowi przed terminem wymienić, bo inaczej skutki obrony sam sobie przypisać winien będzie.

C. k. sąd powiatowy Kozowa, dnia 8go listopada 1882.

L. 7224. (8466 1-3)

C. k. sąd powiatowy w Kozowie powiadamia że p. Bolesław Wierzechlejski wytoczył tu w c. k. sądzie skargę przeciwko p. Józefowi Buchowieckiemu o niezapłacenie czynszu dzierżawnego z folwarku Płauca wielka w kwocie 2125 zł w a. z pn. na którą ponowny termin do rozprawy sumarycznej tu w c. k. sądzie na dzień 15 stycznia 1883 o godz. 9tej rano wyznacza, gdy jednak miejsce pobytu pozwanego nie jest wiadome, doręcza się skargę tę ustanowionemu kuratorowi p. Stanisławowi Noweliczowi w Kozowie mieszkającemu, uwiadamia i tem pozwanego przez edykta urzędowej gazety lwowskiej z zawezwaniem, aby potrzebne dowody ku obronie swej służące temu kuratorowi przed terminem udzielił, lub sam osobiście do tej rozprawy się zgłosił, lub też innego pełnomocnika do obrony c. k. sądowi przed terminem wymienić, bo inaczej skutki obrony sam sobie przypisać winien będzie.

C. k. sąd powiatowy Kozowa, dnia 4go listopada 1882.

L. 7223. (8468 1-3)

C. k. sąd powiatowy w Kozowie powiadamia, że p. Bolesław Wierzechlejski wytoczył tu w c. k. sądzie skargę przeciwko p. Józefowi Buchowieckiemu o rozwiązanie kontraktu dzierżawy folwarku Płauca wielka, na którą ponowny termin do rozprawy sumarycznej tu w c. k. sądzie na dzień 15 stycznia 1883 o godz. 9tej rano wyznacza, gdy jednak miejsce pobytu pozwanego nie jest wiadome, doręcza się skargę tę ustanowionemu kuratorowi p. Stanisławowi Noweliczowi w Kozowie mieszkającemu, uwiadamia o tem pozwanego przez edykta urzędowej gazety lwowskiej z zawezwaniem, aby potrzebne dowody ku obronie swej służące temu kuratorowi przed terminem udzielił, lub sam osobiście do tej rozprawy się zgłosił, lub też innego pełnomocnika do obrony c. k. sądowi przed terminem wymienić, bo inaczej skutki obrony sam sobie przypisać winien będzie.

C. k. sąd powiatowy Kozowa, dnia 4go listopada 1882.

L. 7110. (8185 1-3)

C. k. sąd powiatowy wzywa niewiadomego zżycia i miejsca pobytu Jana Chyca, aby w ciągu jednego roku od ostatniego ogłoszenia niniejszego edykta w gazecie lwowskiej do sądu tutejszego lub kuratorowi Józefowi Klusowi wiadomość o swym miejscu pobytu podał, lub w tym czasie deklarację do spadku po Janie Chycy w Zbuschem dnia 7 maja 1881 zmarłym wniósł, gdyż inaczej spadek z zgłaszającymi się spadkobiercami i kuratorem pertraktowany będzie.

Nowy targ, dnia 14 listopada 1882.

Doniesienia prywatne.

L. 1463. (8458)

Ogłoszenie.

W myśl §. 30 ust. o repr. pow. wystawiony został budżet powiatowy na r. 1882 do przejrzania przez opodatkowanych w powiecie na dni 14. Wydział powiatowy. Stanisławów, d. 12 grudnia 1882.

PAPIER WLINSI. Ogromne powodzenie tego środka zależy od jego własności sprządzania na powierzchni ciała zapalen i rozdrażnienia, które dotknęły najwrażliwsze organy; tym sposobem przesiąga on chorobę na części ciała mniej delikatne i daje większą łatwość uleczenia takowej. Najznakomitsi lekarze zalecają go przeciw katarom, kaszłom, nieżyłowi oskrzeli, chorobom gardła, grypie, gościeci, bolom w krzyżach i t. p. Użycie tego papieru bardzo proste, jedynie przyłożenie wystarcza i pozostawia tylko lekkie świerzbienie. — Cena pudełka 1 fr. 50 c. w Paryżu.

MORSZYN

Zdrojowiska Solankowe-Borowinowe poleca swoje cenne przetwory lecznicze do picia i kąpeli i przyjmuje zamówienia na takowe.

Woda gorzka naturalna z źródła „Bonifacego“ w małych dawkach sprawnia już obfite wypróżnienia bez bólu i upośledzenia trawienia i zaleca się wskutek tego do dłuższego użycia.

Do Wielmożnego Pana Bonifacego Stillera, właściciela zakładu leczniczego w Morszynie. Mam zaszczyt zawiadomić Wgo Pana, że woda gorzka i sól pochodzące ze źródła morszyniejskiego, zostały z dobrym skutkiem wypróbowane w naszym szpitalu.

Wedle sprawozdań prymarjantów, uznana została ich skuteczność pewna i szybka jako środka czyszczącego i okazały się odpowiedniami do użytku w tych zbroczeniach czynnościowych i trzewów brzusznych w których są wskazane wody gorzkie.

Na podstawie tej doświadczonej skuteczności, zostało zaprowadzone w naszym szpitalu, powszechne użycie wód gorzkich i soli morszyniejskich, w miejsce dotąd używanych innych wód gorzkich.

Dyrektor szpitala powszechnego krajowego. Lwów, dnia 10 lutego 1882.

Dr. Głowacki. Sól gorzka ze źródła „Bonifacego“ w Morszynie, jak też i tantszka woda Mineralna „Bonifacego“ używam w szpitalu powszechnym w Czerniowiecach przez czas dłuższy i doszedłem do przekonania, że tak woda jak i sól w odpowiednich dawkach sprawnia obfite wypróżnienia bez bólu i upośledzenia trawienia; w skutek czego tak sól jakoteż i wodę każdemu jako środek przeczyszczający i do dłuższego użycia zdolny sumiennie polecić mogę.

Dr. B. Welan, C. k. radca sanitarny prymarjusz, docent uniwersytecki.

Sól gorzka rodzima ze źródła „Bonifacego“ łągowana pod kontrolą komisji Towarzystwa lekarzy galicyjskich i c. k. profesora chemii Dr. Radziszewskiego, na sposób soli karlsbadzkiej.

Na zasadzie doświadczenia, zrobionego tak w klinice mojej, jakoteż w praktyce prywatnej, uważam użycie soli morszyniejskiej ze źródła „Bonifacego“ jako środka bez bólu i osłabienia lekko czyszczącego za nader skuteczne. Z tego powodu przenoszę podawanie tej soli w cierpieniach kobiecych z zatkaniami połączone, nad sól Karlsbadzką, glauberską, oraz wody gorzkiej i mogę ją sumiennie polecić, w miejsce wymienionych środków leczniczych, z dodatkiem, że co do działania i skutku takowe przewyższa.

Lwów d. 17 listopada 1881. (2306 36-?) Prof. Dr. Adam Czyżewicz c. k. radca zdrowia.

Ług borowinowo-solankowy ze źródła „Magdalena“, takiej samej dobroci jak krewnański i halski.

Ług borowinowo-solankowy, po raz pierwszy do użytku lekarskiego wytworzony, a posiadający przy miernej stosunkowo ilości soli kuchennej i bromu wiele kwasu mrówkowego i żelaza. Powyższe Ługi są na składzie w Wiedniu u pp. Dr. J. N. von Heinrich, właściciela Römische Bad, zaś główny skład dla Austr. u Dr. Wells, c. k. liveranta nadwornego wód mineralnych zuni „Blauen Igel“ l. 5.

Na składach: w Krakowie u pana J. Wentzla (upoważniona Filia wód mineralnych naturalnych Galicyjskich i Czeskich), w Tarnowie u p. J. Reida apt.; w Rzeszowie w handl. Schaittera i spółki; w Przemyslu u p. H. Tarczyńskiego u p. apt. Altha. W Lwowie w aptekach pp.: K. Mikolascha, J. Beisera, J. Piepa-sa, C. Krzyżanowskiego, Z. Ruckera, w handlu p. Karola Klimowicza w apt. p. M. Karczewskiego i p. Wiktora Goldbauma skład wód mineralnych. W Kolemym u apt. p. Sidorowicza. W Samborze, u p. apt. Alexiewicza, w Czerniowiecach w handlu p. Ignacego Sehnreba; w Stanisławowie u p. Jana Macury; w Stryju u p. Jul. Zagórskiego; u apt. p. Gärtnera w Jassach w apt. pp. Antoniego Lindego, A. Racowitza, Rudolfa Petelenza, Franciszka Konga; w Roman w apt.; p. Maks Fränkla; w Bakan w handlu p. Jurista; w Botuszach w handlu p. M. Spilera; w Suczawie w aptekach p. Edwarda Liszka i Juliusza Fiebarta.

Lekarzem zdrojowym jest Dr. Z. Dziko-wski. Wszelkie interesa na miejscu załatwia, tudzież bliższych objaśnień na listownie zapytanie udziela.

Zarząd zdrojowiska. Bonifacy Stiller.

Nauczyciela muzyki

poszukuje miasto Lisko do nauki gry na smyczkowych i dętych instrumentach. Wymaga się także harmonii. Zgłoszenia listowne z podaniem warunków przyjmuje burmistrz w Lisku L. 2210. (8304 2-3)

Konkurs

na jedno stypendyum z fundacyi gminy miasta Trembowli o rocznych 50 złr. a. w. nadać się mające stale aż do ukończenia studiów jednemu uczniowi ubogiemu, który ukończywszy z dobrym postępem szkołę ludową mężką w Trembowli, oddaje się dalszym naukom w szkołach gimnazyalnych, aeatnych lub przemysłowych w kraju i zrodziców w Trembowli zamieszkałych pochodzą. przyrzeczeniem pierwszeństwo dzieci ubogich rektorze i rodziców Trembowelskich mają.

Ubiegający się o to stypendyum kandydaci winni wnieść podania swoje do zwierzchności gminnej miasta Trembowli najpóźniej do 31 stycznia 1883 roku. Do podań należy dołączyć: 1 metrykę; 2 świadectwo szkolne z ukończonej 4tej klasy szkoły ludowej męskiej w Trembowli tudzież dowód, że kandydat dalszym naukom w szkołach powyż nadmienionych oddaje się; 3 świadectwo ubóstwa. Z urzędu gminnego król. wolnego miasta Trembowla, dnia 22 listopada 1882. Burmistrz: Dr. Olpiński.

Obwieszczenie.

W celu wydzierżawienia przysługujących gminie miejskiej Brodzkiej, praw, a to: a) prawa propinacyi od gorących napojów i piwa. b) prawa do poboru opłat gminnych od gorących napojów i piwa. c) prawa propinacyi od miodu d) prawa poboru opłaty gminnej od miodu, niemniej. e) celem wydzierżawienia trzech karczem na czas od 1 stycznia 1883 lub w razie później nastąpić mającego oddania obiektów dzierżawy od tegoż dnia do dnia 31 grudnia 1885, odbędzie się w urzędzie gminnym miasta Brodów, na dniu 21 grudnia r. b. a w razie nieuzyskania prmyślnej ceny, dnia 23 i 27 grudnia r. b. każdym razem o godzinie 12 w południe publiczna rozprawa licytacyjna.

Cenę fiskalną ustanawia się za przedmiot dzierżawny, do a) na rocznych 10.000 złr. b) na rocznych 35.000 złr. c) i d) łącznie na rocznych 1.000 złr. e) na rocznych 1.200 złr. z tym dodatkiem, iż wszystkie powyższe przedmioty dzierżawne razem to jest jednemu przedsiębiorcy wydzierżawione zostaną. Bliższe warunki licytacji można w godzinach urzędowych w tutejszym urzędzie przejrzeć. Zwierzchność gminna. Brody, d. 9 grudnia 1882.

C. k. uprz. gal. Zakład kredytowy włościański

(Wykaz w myśl art. 91 statutu.) Z dniem 30 listopada 1882 znajdowało się w obiegu: 6% listów zastawnych na zł. 6,962.900.— 5% listów zastawnych na zł. 858.700.— Obligacyj komunalnych na zł. 112.200.— Asygnat kasowych na zł. 964.650.— Wkładki udziałowe wynosiły zł. 501.085.—

Dyrekcya.

Odszczególnione pięcioma medalami zasługi i listem pochwalnym za niezrównane środki

mianowicie: Antilentilia usuwa piegi, opalenie słoneczne, plamy wątrobiane, nadaje twarzy białość, delikatność i przejrzystość. Cena 2 zł.

WODA FIOŁKOWA nieporównany środek, usuwa z twarzy przyszcze, liszaje, łędziki, pierzchnienie i łuszczenie się skóry i wygładza zmarszczki i pory. Twarz odświeża i nadaje nieporównaną delikatność. Cena 1 zł.

WODA LILJOWA Plamy żółte, brunatne i ostudy z twarzy, szyi i piersi pod wpływem tej cudownej wody po kilkakrotnem użyciu zupełnie nikną. Cena 1 zł. 50 ct.

MAGNOLINA jedyny środek odświeżający skórę suchą, szorstką i zgrzybiałą pod wpływem Magnoliny staje się miękką, przejrzystą i delikatną. Magnolina usuwa czerwonosć nosa, niszczy wągry i czarne punkciki, które najwięcej osiadają w okolicy nosa. Cena tego znakomitego środka 1 zł. 50 ct.

Orientalina czyli Pudr w płynie nadaje twarzy prawdziwie naturalną, piękną i przyjemną białość, odświeża i konserwuje. Cena 1 zł.

PUDR KSIAŻĘCY BIAŁY jest prawdziwym unikiem w sztuce kosmetycznej, nie zawiera bowiem w swym składzie ani bizmutu ani ołowiu, ani też żadnych metalicznych pierwiastków szkodliwych zdrowiu, pomimo tego przyjemnie przylega to twarzy, nadaje śliczną, naturalną i bardzo przyjemną białość i delikatność. Cena pudełka 1 złr.

PUDR KSIAŻĘCY cielisto-różowy dla blondynek i cielisto-żółtawy dla szatynek i brunetek po 70 cent. 1 złr. 20 ct i 1 złr. 60 ct

KREM ORYENTALNY BIAŁY cielisto-różowy dla blondynek i cielisto-żółtawy dla szatynek. Kremy te czynią zadose wszelkim wymaganiom, nadają bowiem twarzy naturalną białość, delikatność i przejrzystość, są nieszkodliwymi i dla oka niewidzialnymi. Twarz martwa, pokryta brudami, nierówno-szorstką, zostaje całkiem odświeżoną i odmłodzoną. — Cena 1 złr. 20 ct.

PILIPTON włosom siwym i wypłowiałym po kilkukrotnem użyciu przywraca piękny, kolor. Pilipton nie farbują, lecz tylko odnawia włosy, które pod wpływem tego znakomitego środka odzyskują pierwotną barwę. Cena flakonu 1 zł. 50 ct.

W A L E N T I N najsilniejsze wypadanie włosów w przeciągu dwóch tygodni wstrzymuje, cebulki włosowe wzmacnia i do wytworzenia i porostu włosów pobudza. Miejsca wyłysiałe nieprzedawnione pod działaniem tego środka pokrywają się pięknym włosom. Cały flakon 3 zł. Pół flakonu 1 zł. 60 ct.

NIGRETINA Po długim doświadczeniu udało się mi wynaleźć wyborny środek do natychmiastowego farbowania włosów na trwałą i piękną kolor czarny lub ciemny; jest on zupełnie nieszkodliwy i w zastosowaniu bardzo prosty. Cena 1 zł.

J. IHNATOWICZ magister farm. i chemik sądowy. Fabryka we Lwowie ulica Kopernika l. 3. Filia w Krakowie, Sukiennice l. 20. (8040 2-?)

